

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, heinäk. 10 - Wed. July 10, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 28 50 cents

Tikkurilan Naisvoimistelijat esiintymismatkalla

Tikkurilan Naisvoimistelijat tekivät kesäkuun lopulla esiintymismatkan New Jerseyyn, New Yorkin, Connecticutin ja Massachusettsin osavaltioihin. Kuvassa ryhmä esiintymässä Yhdistyneiden Kansakuntien Dag Hammarskjöld teatterissa New York Cityssä. Lisää sivuilla 4,5 ja 11.

Kuva: Paul Kaske

Bush ja Gorbatshev tapaavat kahdestaan

Presidentti George Bush toivoo tapaavansa kahden kesken Neuvostoliiton presidentin Mihail Gorbatshevin Lontoossa 17. heinäkuuta.

Lännen teollisuusmaiden johtajien huippukokouksen jälkeen Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton seuraavaa huippukokousta on lykätty aserajoitusneuvottelujen ongelmien vuoksi.

Amerikkalaisvirkailijoiden mukaan Bush aikoo tarjota Neuvostoliitolle suurehkoa talouspakettia, jos Gorbatshev lupaa perustaa maahan keskuspankin ja sallia vapaan kaupankäynnin tasavaltojen välillä.

Saksan liittokansleri Helmut Kohl tapaa Gorbatshevin kymmenen päivää ennen Lontoon huippukokousta, kertoi Saksan hallituksen tiedottaja maanantaina. Kohl tapaa Gorbatshevin Ukrainan neuvostotasavallan pääkaupungissa Kiovasa.

Tiedottajan mukaan johtajat sopivat tapaamisesta puhelinkeskustelussa maanantaiamupäivällä.

Gorbatshev toivoo lännen antavan talousapua Neuvostoliitolle maan talousuudistusten toteuttamiseksi. Kohl on ilmoittanut, että hän yrittää taivuttaa muita G-7 -huippukokouksen osanottajia sallimaan Neuvostoliitolle tällaisen avun.

Suomi - pohjolan Japani

Suomea pidetään pohjolan Japanina - taloudellisten edistysaskelten ihmeena. Kuinka oikeutettu tämä kuvaus on, saa jokainen itse päättää. Tänä päivänä ei kuitenkaan enää puhuta niin positiiviseen sävyyn. Laman merkit ovat ilmeiset.

Suomi elää tällä hetkellä taloudellisessa alamäessä, kuten tekevät monet muutkin maat. On vaikeaa vielä sanoa, onko se ohimenevä ilmiö vai ko pitempiaikaisempi katko taloudellisissa harppauksissa. Eräät asiantuntijat puhuvat syvästä taloudellisesta lamasta, jotkut jopa 30-luvun kriisin tapaisesta. Toiset rohkenevat olla toiveikkaimpia ja ennustavat kasvun taas kohta elpyvän.

Virallinen ennuste, eli se minkä taakse valtiovarainministeriö asettuu, ennustaa suhteellisen syvää alamäkeä jopa bruttokansantuotteen laskua. Ministeriö arvioi alamaan kuitenkin päättävän no-

peasti, mahdollisesti jo 1992/93.

Suomen talousihme

Suomen kehityshyvinvointivaltiksi alkoi myöhemmin kuin muissa pohjoismaissa. Vasta 60-luvulla, kun Suomi oli selviytynyt sodanjälkeisistä rasitteista, saivat yhteiskuntauudistukset vauhtia. Tällöin eläkejärjestelyt, koulu-uudistukset ja yleinen terveyshuolto kehitettiin.

Samoihin aikoihin oli myös muuttoliike ja maastamuutto kasvanut. Monet joutuivat lähtemään ulkomaille, varsinkin Ruotsiin, etsimään turvampaa toimeentuloa. Muuttoliike aiheutti Suomessa myös nopeaa kaupungistumista ja pakoa maaseudulta.

Myöskin Itä-Uusimaa, pääkaupunkiseudun vieressä, koki suuria väestömuutoksia. Mainittaviin kuuluu ehkä Nesteen teollisuusalueen kehitys Kilpilahdessa, joka sai aikaan suuren teollisen raken-

nemuutoksen Porvoon seudulla. Vähän samantapainen ilmiö koettiin Loviisassa, kun rakennettiin uutta Imatran Voiman ydinvoimalaitosta.

Nyt kaivataan takaisin ulkomaille mennyttä työvoimaa

Uudistustyö jatkui 70-luvulle saakka, jolloin tuli öljykriisi. Sen seurauksena toteutettu menestyksekkäs elvytyspolitiikka sai jälleen rattaat pyörimään huimaa vauhtia, mikä taas on antanut mahdollisuuden Suomen 80-luvun talousihmeelle. Suomi lähestyi tuoloin voimakkaasti muita pohjoismaita reaali-palkoissa, ostovoimassa ja bruttokansantuotteena mitattuna. Työaika lyhennettiin, mikä osaltaan myös on antanut tilaa ajanmukaisempaan vapaa-ajan viettoon.

Paluu arkeen

Kansantalous etenee aina aaltoillen ja kaikkea hyvää

seuraa myös aina jotakin vähemmän toivottua. Näin on Suomen rajujen kehitysaskelten myötä ilmestynyt myös vähän ikävämpiäkin seikkoja, kuten esimerkiksi ylivoimaisen korkea hintataso. Varsinkin asuntojen hinnat ovat Suomessa nousseet pilviin, mutta myöskin monet päivittäistavarat ja elintarvikkeet ovat Suomessa kalliimpia kuin naapuri- ja kilpailijamaisissa. Lisäksi yleinen korkotaso on tällä hetkellä korkea. Tämä näkyy varsinkin kulutusluotoissa ja asuntorahoituksessa. Suomessa oman asunnon omistaminen on yleisempää kuin esimerkiksi Ruotsissa.

Kotitalouksien lievempi verotus tosin jonkin verran kaventaa Suomen korkeaa hintatasoa. Yleisen pohjoismais- sa vallitsevan elintason saavuttaminen on kuitenkin jo tosia.

Suomen tämänpäiväiseen kuvaan kuuluu myös sarastava kansainvälistyminen. Tämä näkyy parhaiten katuku-

vassa mannermaalaisissa ravintoloissa, muodissa ja kulttuurin laajenemisessa. Ulkomaisen työvoiman maahanmuutto, joka aikaisemmin on ollut lähes täysin tuntematon käsite, on nyt hyvin konkreettista kun itäiset ja eteläiset kansakunnat ehkä kolkuttelevat ja oviamme.

Vihreän kullan maa

Suomalaiset yritykset ovat ulkomaanmarkkinoilla edelleen, muutamia poikkeuksia lukuunottamatta, pysytelleet puuraaka-aineemme perustalla. Suomalaiset paperikoneet ovat tunnettuja lähes joka maailman kolkassa. Myöskin elektroniikka-alalla ovat eräät yritykset olleet menestyviä kansainvälisessä kilpailussa. Kuitenkin, jos katselemme Suomen rajun talouskehityksen antia, huomaamme, että edelleen olemme paljon puuraaka-aineemme varassa. Taloussuhdanteet noudattelevat pitkälti paperiteollisuuden - vihreän kultan - kehitystä.

(Itä-Uusimaa tänään)

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA

pages 8-10

- WINNERS OF THE 1991 RAIVAAJA BENEFIT DRAWING

- A sports report from Finland by Harri Siitonen
- Richard Impola reviews 'Finnish Short Stories'

Vapautunut ilmapiiri on nostanut pohjoisten vähemmistökansojen itsetuntoa Neuvostoliitossa. Alkuperäiskielten ja -kulttuurien säilyttämiseksi tarvitaan kuitenkin taloudellista tukea. Suomi voisi suunnata osan kehitysapuaan Siperian vähemmistökulttuurien tukemiseksi.

Pohjoista näkökulmaa Suomen ulkopolitiikkaan

Juha Pentikäinen

Kirjoittaja on Helsingin yliopiston uskontotieteen professori. Kulttuurien-tutkijana hän on perehtynyt Siperian pohjoisten kansojen tilanteeseen.

Neuvostoliiton pohjoiset kansat käyttävät itsestään yhteistä nimitystä *narodyt severa*, pohjoisen kansat. Sanalla on vahva poliittinen lataus. Sen merkityksestä onkin kiistelty niissä kokouksissa, joita pohjoisten kansat ovat glasnostin ilmapiirissä keskenään käyneet, esimerkiksi maaliskuussa 1990.

Tiukan määritelmän ulkopuolelle jäisivät sellaiset keskuudet Neuvostoliiton arktikumien ja subarktikumin kansat kuin komit (1989 yhteensä 345,000), komipermjakit (152,000), karjalaiset (131,000) ja keskisen Siperian jakuutit. Näin siksi, että niillä on ainakin muodollisesti ollut oma autonominen neuvostotasavalta.

Myöskään venäläisiä ahdas määritelmä ei ole tyydyttänyt, koska heitä on asunut eräillä Venäjän pohjoisilla alueilla jopa keskiajalta saakka esimerkiksi kaupan, verotuksen, hallinnon, lähetystön ja uskonvainojen vuoksi.

Neuvostoliiton 26 pohjoista kansaa ovat kaikki pieniä, alle 40,000 ihmisen kansoja, joiden olot ja perinteinen elämäntapa ovat monessa suh-

teessa muistuttaneet saamelaisia Pohjoismaissa. Nykytilanne paljastaa kaksi vastakkaista trendiä. Ensiksi vertailu varhempin väestönlaskuihin osoittaa, että monet pohjoisten kansat olisivat lukumääräisesti kasvaneet 1950- ja 1970-luvuilta. Toisaalta alkuperäiskielten puhujien määrä on nopeasti alentunut.

Yhteenkuuluvuuden tunne herännyt

Glasnostin 1980-luvun ilmapii-riistä johtuneen, että yhä useammat ihmiset ilmoittivat väestönlaskussa 1989 olevansa esimerkiksi nenetsejä, hanteja tai evenkejä, vaikka eivät enää kyseistä kieltä puhuisikaan. Kysymys on kansallisesta, etnisestä tai kulttuurisesta tietoisuudesta ja irtäntäkin heränneestä pohjoisesta yhteenkuuluvuuden tunteesta. Tapaamilleni obin-ugrilaisille näytti olevan varsin mieluisaa kuulla, että olimme kielisukulaisia. Monet heistä eivät kuitenkaan näytäneet asiaa sitä ennen tienneen, ja vaikka olisivat olleetkin sukulaisuudesta selvillä, tiedon painoarvo ei ollut läheskään niin suuri kuin tietoisuus kuulumisesta pohjoisten kansojen perheeseen.

Tämä yhteenkuuluvuuden tunne on pohjoisissa ylittänyt kielimuurit esimerkiksi uralilaisten ja mantsuralais-tungusilaisten välillä. Monet alkuperäiskansojen liikkeen poliittiset aktivistit eivät vält-

tämätä ole enää näiden kielten puhujia. Venäjää puhuivat keskenään myös Ugrien pelastusseuran perustajat kokoontuessaan elokuussa 1989 - vain yksi hanti tarvitsi tulkkia hantista venäjään.

Neuvostoliiton pohjoisten kielten tulevaisuudesta tilasto antaa valtaosin varsin synkän kuvan. Ensimmäisen ryhmän ennuste näyttää suhteellisen positiiviselta, kun kansasta kolmasosa taitaa vielä äidinkieltään. Siihen kuuluvista kolme on uralilaisia kielia puhuvaa kansaa: pienestä lukumäärästään (1,262) huolimatta sitkeät Taimurin nganasanisamojedit, pohjoista tundraa Kuolasta Jeniseille juttavat nenetsisamojedit (yhteensä 34,190) ja Obin varren hantit eli ostjakit (22,283).

Suurin osa suomensukuisista kansoista on kymmenkunnan kielen muodostamassa väliyhmässä, jossa 60-40 prosenttia puhuu alkuperäiskieltä. Siitä ainakin osa voisi kestää pitkälle ensi vuosikymmenelle, jos ensiksikin vähemmistön oma kulttuuri- ja poliittinen itsetietoisuus heräisi ja jos toiseksi hallitsevalla enemmistöllä sekä Moskovassa että piirikunnissa olisi poliittista tahtoa ja taloudellisia voimavaroja tukea pieniä pohjoisia kansoja niiden eloonjäämistäistelussa.

Sukulaiskansoistamme uhanalaisin on Kuolan saamelaisen, pienen enetsisamojedin kielen (vain 198 puhujaa) ja mansien eli vogulien tilanne, vaikka mikään niistä ei silti

vielä ole terminaalihoidon rajan alapuolella. Rajana pitäisin sitä, että alle kolmannes kansasta taitaa äidinkieltään. Kielen hiipuminen on ollut niin nopeaa, että kielen kuolema näyttää vuosisadassa parissa väistämättömältä, ellei jotakin ratkaisevaa muutosta pian tapahdu.

Tämänhetkisten trendien vallitessa on valitettavasti pakko yhtyä ennusteeseen, jonka mukaan Neuvostoliiton pohjoiselta kielikartalta on katoamassa parikymmentä ja selviämässä ehkä viisi kuusi kieltä.

Keskeisin osa kansan identiteetistä on oma kieli. Moni pieni pohjoinen kieli kuolee hiipuvalla tavalla, jota voi tarkkailla tämän päivän Siperias-jatkuu seuraavalla sivulla

Kansantanssiryhmä Hanti-Mansian autonomisesta piirikunnasta.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)
Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX (508) 345-1007

Subscription rates:
USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: Yhteensä \$2,912.00

Martha Kivimäen muistolle
Pentti & Irma Laine, Lunenburg, MA \$10.00
Esta & Arvo Arjanen, Fitchburg, MA \$5.00

San Leandro, CA:ssa helmik. 1991 kuolleen
Ossi Västilän muistolle
Eero, Irene & Elma Osterlund
Worcester, MA \$5.00

Helmik. 4, 1991 kuolleen
siskonsa Helen T. Korpelan muistolle
Arvo J. Niemi, Sterling, CT \$20.00

Heikki B. Fuller, Fayetteville, NC \$10.00
Rauha & Walter Torni, Westminster, MA \$5.00
Aileen Kesti, Manasquan, NJ \$5.00
Tina Patari, Sun City West, AZ \$5.00
June Ilona Rantanen, Lunenburg, MA \$50.00

Kiitos lahjoittajille!

Nimipäivät

Heinäkuun 17 p., Ossi
Ossian
Heinäkuun 18 p. Riikka
Heinäkuun 19 p., Saara, Sari
Salli, Salla
Heinäkuun 20 p., Marketta
Maarit, Maaret
Heinäkuun 21 p., Johanna
Hanna, Hannele, Jenni
Heinäkuun 22 p., Leena
Leeni, Lenita, Matalleena
Heinäkuun 23 p., Oili, Olga

Exchange rate

July 8, 1991

1 Finnish mark = US\$0.2303

US\$1 = 4.3425 FMK

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

From the desk of Stig Häggblom:

Olla ministerinä Suomessa ja rakennella oopperataloa

Ministerinä oleminen on Suomessa arvostettua toimintaa ja kai on myös sillä lailla, että se on melko vastuunalaista ja tärkeitä hommaa.

Hallituksen jäseneksi pääseminen tai joutuminen (puoleet joskus komentavat, jos vapaaehtoisia ei löydy - harvinaista kylläkin) tarjoaa myös arvostettuja tehtäviä valtion-yhtiöiden hallintoelimityksissä. Sellaisia ovat esimerkiksi Enso, Valio, Neste ja Finnair.

Yhtiöiden toimintahaarat ovat useasti monopolitoimintaa liittyviä - kuten Alkossa - ja silloin hyvinä päivinä toiminnan "johtaminen" ei ole kovinkaan vaativaa puuhaa. Eri asia sitten on kun suhdanteet ovat heikommalla, kuten nyt väitetään olevan Suomes-

sa. Silloin jo hallintoneuvoston voi joutua tiukemmalle.

★

Suomi on rakentamassa uudesta oopperataloa Töölönlahden rantamille, ei kovinkaan kauas Olympiastadionilta katsottuna. Rahat tulevat eduskunnan jokavuotisesta budjetista.

Vastaikään edesmennyt professori Alfons Almi oli tämän oopperatalon suurin puolestapuhuja, mutta hänkään ei milloinkaan saanut aikaan varsin suurta keskustelua hankkeesta eduskunnassa.

Rahat ovat tulleet tiputellen, eivät helpolla. Voidaan kai sanoa, että rahat on myönnetty selvällä enemmistöpää-

töksellä sen vuoksi, että ei oikein ole löytynyt rohkeutta purnata vastaan.

Ja onhan tämä sentään mitava kulttuurihanke. Kansa tarvitsee oopperaesityksiä, mikä ansaitsee kunnan kuoret, siis jokaisen itsetuntoa rohkaisevan oopperatalon.

Nyt kun ajat ovat heikommalla, ovat oopperatalonkin varrat tiukemmalla, mutta tulevat kuin tulevat, kun ei muuhun ole riittänyt sisua eikä mielikuvistusta.

★

Maailmanlaajuisesti on vallalla käsitys, että Sidney'n oopperatalo, joka on kenties maailman suurin, on myös maailman kaunein. Sen katto on

kuin täytetyt valkoiset purjeet.

Matkalla Melbournen olympiakisoihin 1956 minulle näytettiin paikka ja piirustukset. Rahasta ei ollut puutetta. Olihan hankkeen takana koko Australian saarivaltakunta.

Kolmekymmentä vuotta myöhemmin palasin paikalle, missä oopperatalo oli jo vuosia toiminut. Hankkeen tanskalainen arkkitehti ei jaksanut viedä hankettaan päätökseen, mutta valmistuihan se ja komea siitä tulikin.

Maailma ihmettelee edelleen Sidney'n oopperataloa, mutta kustannuksista vastaa Australia. Suhdanteet ovat tietenkin vaihdelleet sielläkin, mutta määrärahat ovat aina olleet kiven takana ja ovat edelleenkin.

Toiminta on mittavaa ja suuripiirteistä, mutta innostus ei ole enää sillä asteella kun se oli olympiavuonna 1956. Nyt kirjoitettiin vuosiluvuksi 1986 ja minut oli paikalle tuonut suomalaiset maailmanympäripurjehtijat Hjallis Harkimo ja Pentti Salmi.

★

Olen aina Suomessa toivonut laajamittaista keskustelua kansan keskuudessa Helsinkiin sijoitettavan oopperatalon ympärillä, mutta sitä ei ole syntynyt.

Ja sen kyllä ymmärtää, kun ei edes eduskunnan istuntonalassa avointa keskustelua tästä hankkeesta ole saatu aikaan. Keskusteltu kyllä on, ja rahoja on myönnetty, mutta ei puhuttu niin kuin tämänkaltaisen suuren kansan hankkeen, jossa on jokaikisen veronmaksajan rahoja mukana, olisi todella edellyttynyt.

Ei saanut tätä keskustelua aikaan Matti Ahdekaan. Ahde oli vuosikautia eduskunnan jäsen valittuna Oulusta. On ollut ministerinäkin ja vuoden päivät eduskunnan puhemie-

henäkin, mikä merkitsee suomalaisessa protokollassa maan toista miestä, heti valtakunnan presidentin jälkeen.

Tänä päivänä Matti on valtiollisen Veikkauksen toimiston johtaja. Tämän täysin poliittisen asemansa hän peri Jukka Uunilalta, joka ei milloinkaan ei milloinkaan kansan edessä (toistaiseksi) ole joutunut poliittista vakaamustaan tilittämään.

Eräs homma - urheiluhommien lisäksi - Matti Ahteelle kuitenkin jäi: oopperatalon johtaminen.

Matti Ahde on tennispelin innostama ja sen taitaja ja on myös musiikkimiehiä. Kuuntelee mielellään oopperaesityksiä.

Minulla ei ole tiedossa, missä määrin Matti-poika halusi tämän oopperainnostuksen liitettyväksi hänen poliittiseen imagoonsa, jonkin verran kuitenkin, luulin. Mikäli ei ollenkaan, tuntuu uskomattomalta.

Matti Ahde voisi kuitenkin tässä tilanteessa nyt kun oopperatalo on vuosi-kaksi vaille valmistumistaan virittää keskustelua esimerkiksi tästä kysymyksestä: Halusiko Suomen kansa todella tämän talon vai mahdollisesti ei?

★

Ministerinä Harri Holkerin koko hallituskauden oli turkulainen poika, Ilkka Kanerva. Kanerva on ministerinä edelleenkin ja on jopa pääministerin sijainen hallituksessa.

Kanerva oli ehdolla puolueensa puheenjohtajaksi, mutta sitä hänestä ei tullut. Sen sijaan hänestä syksyllä 1990 tuli Suomen Urheiluliiton puheenjohtaja. Oliko se oikea valinta? Onko Suomen yleisurheilulle eduksi, että ministeri Ilkka Kanervalla on tämä asema?

Jossakin toisessa Raivaajan kirjoituksessani lähestyn tätä kysymystä.

Kun Ilkka Kanervasta tuli liikenneministeri, hän oli Jugoslavian Splitissä seuraamassa yleisurheilun MM-kisoja. Joskus hän on voiton hetkinä ollut onnittelemassa Matti Nykästä (Nokian lennättämänä). Nyt hän on Suomen Urheiluliiton puheenjohtaja. Onko se Suomen yleisurheilulle eduksi? Puntari tulossa.

Kuva: Stig Häggblom

POHJOISTA ... jatkoa edelliseltä

sa. Ensiksi se väistyy jokapäiväisestä puheesta kylällä ja kotona. Kieltä ei arvosteta, kun sitä ei tarvita eikä saa puhua edes koulussa.

Perhe ratkaisee kielen säilymisen

Stalinin aikana pienten kielten oppikirjat poltettiin niin, että eräissä tapauksissa kirjakieli ja kielioppi oli luotava uudestaan. Koulu venäläistyi, eikä pieniä kieliä taitavia opettajia ole monikaan, vaikka viiden viikkotuntin kotikielen opetus olisi ala-asteella jalleen mahdollista nykyään.

Ratkaisevassa asemassa kielen säilymisen kannalta on siis perhe ja siinä vanhemmat, jotka päättävät lapsensa "äidinkielen". Lopulta kieltä ei käytetä lainkaan, koska sitä ei enää yleisesti osata. Joskus

kieli elää arkaasien ammattiterminologian, esimerkiksi kalastuksen, sanaston tai folkloren varassa samaan tapaan, kuin olen havainnut metsäsuomalaisten savon säilyneen Skandinavian suomalaismetsissä nykyvuosiin saakka.

Nykyisin pohjoisen kansat ilmoittavat itsetietoisesti olevansa "Neljäs maailma": pohjoisen herääminen lähti Saamenmaasta liikkeelle. Kanadan monikulttuurisuusohjelman painopisteistä yksi on ollut arktikumini inuitti- ja intiaanimaailma. Viime vuosina on etnistä heräämistä tapahtunut myös Neuvostoliitossa, jonka aluetta monet pohjoiset kansat asuvat. Pohjoismaissa saamelaisjärjestöt ovat saaneet aikaan merkittäviä tuloksia itsehallinnon, oikeudenkäytön ja kulttuurin aloilla.

Pohjoinen identiteetti on obinugrilaisille selvästi tär-

keämpi kuin tieto kuuluminen suomalais-ugrilaiseen kieliperheeseen. Suomalaiset voisivat silti aktiivisesti auttaa toimia, jotka edistävät obinugrilaisien kansojen asemaa ja tukevat heidän identiteettiään.

Kun Siperia on vihdoinkin auennut, on syytä edistää suomalaisten tutkijain mahdollisuuksia osallistua opetus- ja tutkimusyhteistyöhön. Onhan meillä M.A. Castrénin, A.E. Ahlqvist-Oksasen, K.F. Karjalaisen, Kai Donnerin ja muiden tutkijoiden kokoa-aineistot ja kansainvälisesti arvostettu tutkimustraditio suomalais-ugrilaisien kielten ja kulttuurien alueella.

Kehitysvaroista osa voisi mennä Siperiaan

Saamelaiset asuvat samantapaisissa oloissa kuin Sipe-

rian suomensukuiset kansat. Yhteistyössä saattaisi olla hyötyä kokemuksista, joita on saatu saamelaisten kielio-alojen, koulutuksen ja itsehallinnon järjestämisestä.

Suomi voisi suunnata myös osan kehitysapuaan Siperian pohjoisten kansojen elämälöjen parantamiseen. On sanottu, että kehitysapu ei tulisi tässä yhteydessä kysymykseen, koska Neuvostoliitto on teollisuusvaltio.

Siperian kansoille kohdennettavan tuen kanavana voisi kuitenkin jo nykyäänösten puitteissa olla YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö Unesco. Sen ohjelmaan kuuluvat myös ympäristö ja arktiset kulttuurit. Huomatava osa Suomen tuesta Unescolle menee jo nykyään kehitysyhteistyövaroista.

Siperian suomensukuiset kansat ovat jo historiallisista syistä luonnollinen kohdealue. Suomella on tutkimusperinteensä ja pohjoisen

asiantuntemuksensa vuoksi taitotietoa ja kotikenttätietoa, jos sitä halutaan käyttää.

Arktisen haasteet tarjoavat pohjaa myös suomalaisen diplomaattien ja poliitikantekijöiden ajatustenvaihdolle. Kokonaisvaltainen pohjoinen/arktinen näkökulma voi sekä nyt että tulevaisuudessa olla tärkeä ulottuvuus Suomen ulkopoliitikassa eikä vain turvallisuuspolitiikassa, joka meillä on tähän asti hallinnut keskustelua.

Visio saattaisi olla ajatus Pohjoisesta Jäämerestä tulevaisuuden Välimerenä, johon rajautuvat kahdeksan arktista valtiota ja muutkin pohjoisesta kiinnostuneet kansat, kuten Ranska, Iso-Britannia ja Hollanti, ne voisivat käyttää pohjoisen Etykiän hyväksi havaittuun kokonaisvaltaiseen pohdiske-

Juha Pentikäinen (HS)

Tikkurilan tytöt Canterburyn Suomalaisella Haalilla

CANTERBURY, CT - Suomesta saapui harvinaisia vieraita Canterburyn Finnish Hallille perjantaina 28. kesäkuuta. Vantaan kaupunginjohtaja Pirjo Ala-Kapee sanoi ilolla ja kunnialla lähettäneensä Tikkurilan Naisvoimistelijat esiintymismatkalle. Yhdysvaltoihin näyttämään kuinka korkealle suomalainen naisvoimistelu on kehittynyt.

Tämä yhdeksän tytön joukko todella teki sen esiintyen monilla suomalaisalueilla mukautettuna. Yhdistyneitten Kansakuntien toimitalo New Yorkin kaupungissa.

Heidän paikallisena vetäjänä toimi täällä musiikkimies Bert Strömholm New Jerseysstä. Hän myös sijoitti tyttäriä kotinsa asumaan, samoin te-

kivät Eeva ja Tauno Pulkkinen.

Canterburyn haalille oli tullut esitystä katsomaan yli 100 henkeä kovasta helteestä huolimatta. Finnis-American Heritage Societyn puheenjohtaja Jack Smiley ja Mäkipuron pariskunta olivat tehneet paljon työtä esiintyjien tehtävän helpottamiseksi.

Bert Strömholm ja Hannu Mäkipuro soittivat aluksi kaudista viihdemusiikkia ja puheenjohtaja Jack Smiley tervehti yleisöä ja esitteli Suomen tytöt.

Lippuja kantaen marssivat voimistelijat sisään sinisissä puvuissaan ja asettuivat paikoilleen. Matkanjohtaja ja kunniapuheenjohtaja Irja Kleemola toi tervehdyksen ja kertoi voimistelutyttöjen toulusta.

Heidän ohjaajansa Sirkka Liisa Vainio ottaa monet voimistelunumerot Suomen luonnosta, jota monet esitykset kuvaavat. Ne voivat kuvata myös ihmiselämän iloa ja surua sekä vuodenaikojen vaihtelua. Tällä kertaa liikuntaesitykset suoritettiin Jean Sibeliuksen ja Heikki Sarmannon musiikin mukaan, jotka ovat Tikkurilan tyttöjen voimistelun ohjelman suosikkeja.

Tytöt toivat itsekkin laulutehdyksen, joka koostui suomalaisesta kansanmusiikista.

Ensimmäinen, erittäin näytävä numero "Kuunsilta" oli lautasvoimistelu, joka muistutti paljon kiinalaistyylistä liikuntaa joustavine käsi- ja sormiliikkeineen. Tässä numerossa tyttöjen hoikat varjatolot taipuivat kuin Suomen hennot koivat kevätuulessa.

Välillä esiintyjät "riehaantuvat" iloiseen maalaispolkkaan kirjavissa hameissaan tai jopa hauskassa ja vauhdikkaaseen Caherlestoniin. He esittivät

myös tanssin syksyn tuulesta huojuen korkealle ja taas matalle, vimmatusti ja hillitysti eläen todella syksyn tunnelmassa.

Katsojatkin saattoivat tuntea syksyn viimeisen tuulen yli 90 asteen helteestä huolimatta.

Hieno numero oli Lapin taitoa ja lumoa esittävä klassilinen näytös, jossa puvut vaihtelivat lumen valkeasta Lapin auringon väsiin väriin sekä revontulien räiskeeseen. Tämä esitys toi myös selvästi esille Heikki Sarmannon syvällisen musiikinlahjan ja hänen ainutlaatuisen tyylin.

Viimeinen voimisteluesitys oli sopivasti valittu Jean Sibeliuksen musiikkiin tehty Intermezzo Karelia sarjasta. Se oli arvokas, mutta samalla vauhdikas päätös hienolle ohjelmalle. Tytöt tanssivat sen päät pystyssä, ryhdikkäinä ja reippaina jääden syviin kumarrusasentoihin, samoin kuin ohjelman alussa.

Tikkurilan tytöt näyttivät kuinka pitkälle kehittyneitä ja korkeatasoisia suomalaisen liikunnan ohjaus ja naisvoimistelu on. Se on myös energian ja voiman lähde ja tuo sekä henkistä että ruumiillista hyvinvoinnin tunnetta kaiken ikäisille. Tämä on suomalaisen naisvoimistelun ohjauksen päämäärä ja tehtävä terveydenhoidon lisäksi.

Näytöksen jälkeen yleisö ja tytöt ohjaajineen siirtyivät alakertaan nauttimaan hienosta monipuolisesta kahvitarjoilusta sekä juttutuokiosta.

Jaksettiin vielä jäädä tanssimaan Bert Strömholmin ja Hannu Mäkipuron soittoahtimissa.

Anja Laurila

Berkeley, CA

Tuli käytyä Kaleva hiihtomajalla pitkästä aikaa. Siellä oli puhdistustalkoot pari viikkoa sitten.

Oli mitä ihanin, aurinkoinen ilma. Meitä oli siellä kymmenen. Pestiin patjanpäälliset ja pikku matot, ja siivottiin huoneet katosta lattiaan. Sitteen haravoitiin ympäristö. Puista tippuu oksia ja muuta roskaa.

Viljo Hovi korjasi parvekkeen yläkerrassa, ettei kukaan putoa sieltä. Norman Amidon, Amy ja Tiina Amidon-Dougherty siivosivat ja haravoivat, sekä pesivät ikkunat ulkoa.

Puhdistimme Elli Hovin kanssa sisällä. Elli hankasi nokisen hellan ja uuninkin aluksineen puhtaaksi.

Gunther Dieckman maalasi seinä-ulkona, sillä tikat olivat hakanneet maalaa pois. Greta ja Dennis Koeh laittoivat meillemme herkulliset ateriat, joten ravintola oli ensiluokkainen. Pikku Kelly oli myös mukana.

Oli aikaa kävellä kevätmetissä ja katsoa viljeä kukkia, jotka olivat vasta aukeamassa. Kevät on myöhässä vuoristossa tänä vuonna, sillä siellä satoi lunta vielä toukokuussa. Denverissä satoi lunta vielä juhannuksena, joten siellä on vielä kylmempi.

Juhlimme juhannusta Sonomassa, otimme aurinkoa ja saunoimme. Saunat olivatkin täynnä väkeä, ja siellä puhuttiin monenlaisia asioita, löyly notkistaa kielen, että puhe luistaa. Oli hauskaa tavata niin monia tuttavuuksia, joita muuten harvoin näkee.

Nuorta kansaa oli niin paljon, etten niitä tunne kuin muutamia, mutta uskon, että kaikki nauttivat juhlasta. Makkarat, pullat, kahvit ja virvoitusjuomat menivät hyvin kaupaksi.

Illalla oli hyvä illallinen, minä jälkeä tanssittiin keskiyöhön asti. Kokon ympärille kerääntyi laulamaan tuttuja, suomalaisia lauluja.

Kyllä meissä on vielä esiin villiä primitiivistä metsäihmistä, kun nuotion ympärille tuli niin paljon kansaa, vaikka oli Kalifornian pimeä ilta, ei ollut Suomen valoisaa

yötä, mutta oli kokko kuitenkin ja laulut.

Näissä kaksipäiväisissä juhlissa oli monet urheilu- ja uimakilpailut myös, mutta en tiedä voittajista muuta kuin kuulin, että Valkoset juoksivat lujaa kaikki kolme, isä ja pojat.

Sunnuntai-aiamuina oli jumalanpalvelus haalissa. Sen piti Toivo Hope. Siellä kastettiin myös pikku tyttö. Oli runsaasti kirkkoväkeäkin. Tulee aina Suomen juhannus mieleen, kun saamme laulaa "Jo joutui arma aika".

Kiitokset kaikille järjestäjille ja avustajille hyvästä juhlasta, jonka pääjärjestäjä oli Tarja Beck.

Onnea 80-vuotispäivän johdosta Sylvia Mannila! Samoin toivon hauskaa syntymäpäivää kaikille muillekin kuun ja auringon lapsille, siis ravun ja leijonan merkeissä syntyneille!

Opettaja kysyi pojalta: "Jos sinulla on yhdeksän omenaa ja sinun pitää jakaa ne kahdelletoista, kuinka sinä jaat ne?"

Minä keitin ne soseksi ja jaan lusikalla." vastasi poika.

Aurinkoisia päiviä lukijoille!
Aini Tossavainen

Mainen tapahtumia

Heinäk. 20. p:nä klo 9:00 aam. leivonnaismyyjäiset ja kirpputori Finnish American Heritage Centerissä West Parisissa.

Heinäk. 27. p:nä Greenwoodin kaupungin 175-vuotisjuhlat Locke Millsissä. Finnish American Heritage Society osallistuu klo 10:00 aamulla alkavaan paraatiin. Seura esittää myös tanhuja ja myy pullaa.

Elok. 11. p:nä Finnish American Heritage Societyn vuotuinen piknikki klo 10:00 aam. - 4:00 ip. Lake Pennesseewassee puistossa, Rte. 118, Norwayssa. "Pot luck" buffet klo 1:00. Osanottajilla on tilaisuus uimiseen pelien pelaamiseen ja toivossa on saada myös ohjelman esittäjiä. Puutarhatuolit mukaan. Sateisella säällä kokoontutaan Heritage Centeriin.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May
593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Imatra Seura
740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426
Veikko Laiho, puh.joht.
SAUNA TILAUKSESTA

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.
FUNERAL DIRECTORS
5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

IN MEMORIAM
A Tribute of Love to the Cherished
Memory of Our Wife, Mother,
Grandmother and Greatgrandmother
Toini Sjogren
Jan. 29, 1899 - July 3, 1990
Sadly missed by
husband **Arvi**
2 children, 3 grandchildren
and 2 greatgrandchildren
Lisbon, CT 06351

TILLINGHAST - Hautaustoimisto
Danielson, Conn. Central Village
Tel. 774-3284 Tel. 564-2147

**Suomen
Pääkonsulinvirasto**
380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515
Vientikeskus
Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

Brooklyn, NY

Juhannusjuhla

Lähdin' poikani Kaarlon kanssa Brooklynä kohti. Vetä sataa tihuutti, ja auton tuulilasini pyyhinheiluri meni edestakaisin. Ei ollut liian kuumaa, eikä kostea.

Brooklynin tunnelin läpi kun päästiin, tuli maksutulli eteen. Hinta oli kolme dollaria 50 senttiä ja sen jälkeen saatiin seistä "trafikissä" noin 20 minuuttia. Odotuksen jälkeen me olimme Brooklynissä ja sadekin lakkasi. Ilma tuntui mukavalle, oli viileätä säätä.

Imatra Haalin ovenpielessä möivät lippuja Tyyni Kalervo ja Aune Edlund. Ruokaliput maksoivat kymmenen dollaria ja itse juhlaan kahdeksan dollaria. Lapset pääsivät puolella hinnalla.

Hymyillen Tyyni ja Aune toivottivat meidät tervetulleiksi Juhannusjuhlaan. Siirryttiin siitä ruokajonoon, joka alkoi kello viisi.

Elli ja Alpo olivat valmistaneet meille herkullisen illallisen. Pääruokana oli kanaa ja "hämmiä", sitten porkkanalaatikkoa, lanttulaatikkoa, perunamuusia ym. aivan suomalaisen tapaan ja tietysti päälle kahvit pullan kera. Jälkiruokana oli jäätelöherkku mansikkahillon kera.

Tämän jälkeen oli vielä hyvää aikaa katsella ympärillensä. Tuttuja kasvoja näkyi ja Maire ja Veikko Laiho siellä kovasti menivät ja tulivat! Kiirettä oli.

Kyllä ovat taas tehneet tämänkin asian eteen paljon työtä. Kiitos teille Maire ja Veikko meidän kaikkien puolesta!

Ajatus oli kuulemma ensin pitää Juhla pihalla, mutta oli vähän liian tuulinen ja viileä sää, niin päättivät sitten siirtyä yläsalin puolelle ja sinne sitten lähdeittiinkin ja kansaa tuli ihan mukava joukko. Tuolit täyttyivät yksi toisensa jälkeen.

Siinä odotellessamme juhlan alkua antoi meille pianomusiikkia Joseph Adinolfinin ja hyvin hän soittikin. Samoin saimme kuulla laulua Kalevi Leitotalta ja hän myös säesti itseänsä. Oli mukava kuulla hyvää viihdelaulajaa!

Sitten noustiin seisomaan ja laulettiin kaikille tuttu Maamme laulu, esilaulajana oli Kalevi Leitola, joka lauloi sen englanniksi ja Mauno Laurila piti juhlapuheen suomeksi ja englanniksi. Puhe sisälsi Imatra Haalin 100-vuotishistoriaa.

Voi, kuinka moni suomalainen on tehnyt paljon työtä tämän hyvän asian puolesta ja tukenut kaikella tavalla, vaikeinakin aikoina. On ilo, että olemme saaneet pitää tämän näin kauan. Ilman näitä ahkeria suomalaisia emme olisi jaksaneet pitää tätä yllä ja edelleen on joukossa hyviä tien näyttäjiä. Heille kaikille

*Imatra Haali nyt loistaa vielä,
Kera muistojen menneiden,
Hyvän asian puolesta siellä,
Kädet ahkerat työtä tekien.
Oi, voinko sanoin kiittää,
jotka aikaansa uhranneet ovat,
ikiunessa he lepää, siellä
kodin parhaan he saivat.
Kunniaa nyt tehdä saamme,
näille ahkerille menneille,
työtä tekivät, että saamme,
Pitää Imatra Haalimme.*

kiitos ja kunnial!

Kai Tiippanen ilmestyi nyt lavalle. Hän oli tullut Floridasta ja hauskutti meitä taitatempuillansa. Kiitos Tiippaselle hauskoista hetkistä.

Tikkurilan nuoret näitit tytöt tulivat sitten esiintymään. Heillä oli yllään hentoiset purppuran väriset vaatteet, myös päähineet oli saman väriset.

Heitä oli yhdeksän tyttöä. Kaikki liikket sujuivat kevyesti kuin perhosilla. Myös musiikki oli tunteellista ja mystillistä kuultavaa.

Pukua tytöt vaihtoivat välillä. Se oli tällä kertaa sininen ja käsissä oli messinkinen pyöreä laatta, jota he heiluttivat musiikin tahdissa.

Oli todella silmäin ilo katsella näitä nuoria, kiitos tytöt kauniista esityksestänne, veitte osanne ihan hienosti!

Ilmo Nukarinen tuli sitten esittämään meille Kaleva-aiheisen runon. Hän on Oulunkylän Yhteiskoulun äidinkielen lehtori. Myös Oulunkylästä kaksi tyttöä esittivät laulua.

Seuraavaksi esiintyivät New Yorkin Naisvoimistelijat. He esittivät monta kappaletta kansantansseja kauniissa kansallispuvuissa. Siinä mentiin vinosti niin, että tuuli kävi.

Oli nautinto katsella heidän reipasta menoaan ja silmät sen kun vain loistivat, vaikka vauhti oli kova.

Juhlassa oli juontajana entinen puheenjohtaja Lempi Isakainen, joka on touhunut Imatra Haalin hyväksi ja auttanut omalla tavallansa hyvän asian eteen!

Niin, kiitos suuret kaikille esiintyjille. Me kaikki varmaan nautimme tästä illasta ja monipuolisesta ohjelmasta.

Kokko sytytettiin kello kymmenen illalla ja siirryimme ulos katsomaan tätä juhannuskokkoa, joka loimusi ja lämmitti mieltä. Välillä lauloimme "Kotimaani ompe Suomi". Paljon kerääntyi väkeä kokon ympärille.

Juhannuskokko sammui aikansa ja osa kansasta siirtyi yläkerran saliin, jossa soitti Joseph Adinolfinin Trio ja siellä laitoivat tanssiksi.

Arpoja möi Maire Laiho ja hän saikin myytyä niitä hyvinlaisesti. Iittalan maljan voitti suomalainen ja Sylvia Hentilän

New Yorkin Naisvoimistelijoita Imatra Haalin pihalla. Juhannuskokko loimuaa vierellä.

Kuva: Sylvia Hentilä

vesivärimalauksen sai amerikkalainen ja arpajaisissa oli myös Imatralta vitamiinikori. En tiedä kuka sen voitti.

Muuten Marimekon liike oli lahjoittanut Imatra Haalin ik-

kunoihin uudet verhot yläsalin. Kiitos teille niistä, ovat vallan ihanat!

Tämäkin Juhannusjuhla siirtyy muistojen joukkoon ja olihan erikoista kun saimme juh-

lia Imatra Haalilla, joka on sata vuotta vanha. Se on komea merkki tapaus!

Sylvia Hentilä

Tikkurilan nuoret tytöt Suomesta esiintymässä Imatra Haalin Juhannusjuhlissa.

Kuva: Sylvia Hentilä

"Maamme laulu" kajahti Imatra Haalilla kesäkuun 2. päivänä.

Kuva: Sylvia Hentilä

25-vuotishääpäivä

Dorothy ja Charles Koski

LEOMINSTER, MA - Dorothy (Lake) ja Charles Koski juhlivat äskettäin 25-vuotishääpäiväänsä perheenjäsen-ten ja ystävien keskuudessa. Charles palvelee Workers' Credit Unionin johtokunnassa. Kosket ovat Leominsterissä toimivan GIT Travel Agency, Inc.:n uudet omistajat.

Vihitty

WATERTOWN, MA -

Avioliittoon on vihitty 31.5. suomalainen Riia Säilä ja sveitsiläinen Hans-Peter Bissegger. Vihkitöimitus tapahtui Watertown City Hallissa, Massachusettsissa.

Riia Säilä on kotoisin Nokialta, Tampereen naapurikaupungista. Suomesta hänen tiensä kului Sveitsiin. Hän toimi 12 vuoden ajan Sveitsin Baselissa sairaalan leikkaussalissa erikoissairaanhoidtajana.

Hans-Peter Bissegger on baselilainen arkkitehti. Yhdysvaltoihin parin toi Hans-Peterin työ. Hän on työskennellyt arkkitehtinä kansainvälisen Sasaki Associates Inc. -yhtiön palveluksessa, jolla on toimipaikkansa myös Yhdysvalloissa. Hans-Peterille tuli mahdollisuus pestautua yhtiön Amerikan konttorin palvelukseen kahdeksi ja puoleksi vuodeksi. USA:han pari asettui tämän vuoden maaliskuussa.

Watertownista tuore aviopari aikoo muuttaa elokuun alussa Newtoniin, josta he ovat vuokranneet talon järven rannalta. Heti muuttotoihinoiden jälkeen Riialla on aikomuksena matkustaa Suomeen sukuloimaan ja mökkilomaillemaan.

NIPPA SAUNAKIUUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskulämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjä halutaan

Sanomalehti
aina ajan tasalla

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

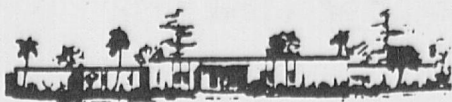
ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Floridan kuulumisia

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Heinäk. 3, 1991

Saimme surusanoman, sairaskodin asukas Ida Pellinen kuoli 27. kesäkuuta 90 vuoden ikäisenä. Esitämme survalittelumme omaisille.

Maanantaina 1 pv. heinäkuuta pidettiin hänelle muistotilaisuus Lepokodin ruokasalissa, joka oli kauniisti koristeltu elävin ruusuin ja monin kukkalaittein.

Tilaisuudessa esiintyivät paikalliset Kalevaiset, Katri Ekman, Taimi Ukkonen ja Siiri Kärki, yksinlaulua esitti Irja Heino. Pastori Pentti Mäki piti muistopuheen. Leo Jaakkola esitti hienon viulusoolon Handelin "Largon". Tilaisuus oli kaunis ja tunnelmallinen.

Ida Pellinen haudataan Suomeen perhehautaun.

Tiistaina Ed Haapa laulatti kansanlauluja asukkaillemme ja keskiviikkona teimme retken Lion-Safarille. Illalla taas katselimme matkafilmejä, joita Mr. Roiha täällä esitti. Torstaina Itsenäisyysjuhlaa vietettiin juhlavasti. Saimme kuulla "Amazing Unknowns" (George Mapces) country-musiikkia.

Kaikille teille sydämelliset kiitokset käynnistänne asukkaistamme ilona, samoin kiitos Päivi Mannerin perheelle sunnuntai-iltaapäivän hartaushetkestä ja Erkki Salmelle video-filmistä Juhannusjuhlasta Annan Majalla.

Iloista kesää kaikille!

Lepokotterveisin
Elina Kuronen

Ps. Pyydämme ystävällisesti allaolevia jäseniämme ilmoittamaan osoitteensa Lepokodin toimistoon, tai henkilöiden jotka heidän osoitteensa tai olinpaikkansa tietävät 1800 South Dr. Lake Worth, FL 33461.

882 Siljus Ryder
1428 Lydia Saarijärvi
2262 Aina Saarinen
495 Mrs. Salo
261 Anna Sahi
1406 John Säilä
243 Lyli Salakka
1697 Arvo Salminen
1409 Jalmar Salminen
1568 Siiri Salminen

Suomen äitiyspolitiikka saa kiitosta

Unicef kampanjaan imetyksen puolesta

YK:n lastenavun rahasto Unicef suunnittelee maailmanlaajuisia kampanjaa rintaruokinnan puolesta.

Unicefin ja maailman terveysjärjestön WHO:n laatimat ohjeet oikeaoppisesta imettämisestä on tarkoitus saattaa jokaisen synnytyslaitoksen ohjenuoraksi.

Unicefin pääjohtaja James Grant antoi Helsinkiin äskettäin kokoontuneille 1,200 terveyskasvatuksen ammattilaiselle haasteen, jotta yleisen asennoituminen imetykseen saataisiin suopeammaksi terveyskasvatuksen seuraavaan konferenssiin mennessä. Grantin toiveena on, että kolmen vuoden kuluttua suurin osa synnytyslaitokista ja sairaaloista edistäisi kaikin tavoin rintaruokintaa. Sairaalat Grant haluaa muuttaa "vauvaystävällisiksi" terveyskasvatuksen ja ennaltaehkäisyn keskuksiksi.

Suomea Grant kiitti edistyksestä tavastaan hoitaa äitejä ja vauvoja. Hän ehdotti, että Suomi näyttäisi mallia myös imettämistä koskevassa terveyskasvatuksessa.

Grantin mielestä synnytyslaitosten nykyinen hoitorutiini olisi saatava sellaiseksi, että imettäminen olisi äideille mahdollisimman vaivatonta. Imetyksen on monien muiden

etujensa ohella huomattu vähentävän äidin riskiä sairastua rinta- tai munasarjasyöpään. Imettäminen on kuitenkin vähentynyt kaikkialla maailmassa.

Tehostuneen valistuksen

Kohteliaita varkaita

Norjan puolustusvoimien varastoon Stavangerin lähistöllä murtautuneet varkaat palasivat seuraavana yönä takaisin, palauttivat viemänsä ammuksut ja jättivät jälkeensä viestin, jossa he arvostelivat varaston vartiointia.

"Olemme pahoillamme, jos ammustarvikkeet ovat jotenkin vioittuneet. Teidän todellakin täytyy parantaa vartiointia", murtopaikalle jätetyssä viestissä kehoitettiin. Varkaat räjäyttivät tiensä syrjäiseen varastoon dynamiitilla.

Viestissä ei kerrottu, miksi varastosta oli viety ja heti perään palautettu viisi ammukselaatikkoo ja neljä panssaritorjuntaan tarkoitettua sinkoa. Puolustusvoimien varikot ovat joutuneet jo useiden varauksien kohteeksi.

ansioista pulloruokintaa on saatu viime vuosina hillittyä teollistuneissa maissa. Samalla kehitysmaat ovat kuitenkin omaksumassa yhä enemmän äidinmaidon vastikkeiden käyttöä. Tällainen kehitys on Grantin mukaan saatava katkaistuksi. Hänen mukaansa 3,000 - 4,000 päivittäin kuolevan lapsen elämä voitaisiin pelastaa pelkästään oikealla tiedolla ja tuella.

Tulevaisuuden suhteen Grant on kuitenkin luottavainen. Hänen mukaansa näyttää mahdolliselta, että ilmaisten tai halpojen äidinmaidonvastikkeiden toimittaminen synnytysosastoille ja sairaaloihin saadaan päättymään ensi vuoden loppuun mennessä.

Isoja kissoja ammuttavaksi

Kalifornialainen karjatilallinen ja hänen vaimonsa todettiin Yhdysvalloissa syylliseksi uhanalaisten kissaeläinten keräämiseen ja näiden ammuttamiseen maksusta hyllyillä metsästäjillä.

Metsästäjät, jotka saivat maksaa eläinten ampumisen huvista vähintään 3,000 dollaria eli noin 12,000 markkaa, saivat rahat muistoksi. Jotkut eläimistä olivat niin säyseitä, että ne täytyi kiskoa häkeistään ammuttaviksi.

Ammutuiksi päätyi muun muassa bengalintiikereitä.

Karjatilallinen tuomittiin 35 syytekohtasta, vaimo seitsemästä. Pariskuntaa odottaa ensimmäinen vuosi vankeutta ja 1,000 dollaria sakkoa per iokainen syytekohta.

Ituja tarjolla

Liisa A. Liedes

"Kuinka te voisitte uskoa, te, jotka otatte vastaan kunniaa toinen toiseltanne, ettekä etsi sitä kunniaa, mikä tulee häneltä, joka yksin on Jumala?"

Oletko koskaan oikein syntynyt ajattellemaan sitä, kuinka paljon ihminen näkee vaivaa saadakseen kunniaa toiselta ihmiseltä? Tämä kunnian kaipuu esiintyy monessa muodossa. Eivät kaikki uskalla tunnustaa itsellensä, että heidän elämänsä todellinen motiivi on saada jonkinlaista huomiota itsellensä.

Usein sellainen henkilö, joka ei uskalla tutkia itseänsä, toimii salakavalasti. Hän voi, esimerkiksi, paneutua työhön niin ahkerasti, että toisten varmasti täytyy huomata kuinka ahkera hän on. Toiset ovat jatkuvasti auttamassa ihmisiä (vaikka apu ei olisi aina tarpeellistakaan). He haluavat tällä tavoin ilmoittaa olemassaolostaan, toivoen saavansa kiitosta, joskin he tätä toivetta eivät uskalla tuoda julki.

Jotkut paneutuvat täysin painoiin ajamaan jotain yhteiskunnallisesti hyödyllistä asiaa; he uhrautuvat ja uurasuvat. Usein tällainen henkilö sanoo, että hänen motiivinsa on yhteiskunnan avustus, mutta on hyvin mahdollista, että siellä alitajunnassa vaikuttaa toisenlainen motiivi - halu tulla huomatuksi.

Jotkut ovat niin ujoja ja arkoja, etteivät he uskalla ihmisten joukossa yrittää raivata itsellensä paikkaa, vaan he vetäytyvät omaan mailmaansa - siellä luoden jotain näkyvää. Taiteilijat yleensä kuuluvat tähän joukkoon.

Sitten on tietenkin uskonnollinen alue. Siellähän ihminen voi pukeutua sellaiseen asuun, ettei kukaan varmasti huomaisi, että hänen todellinen halunsa on olla tärkeä, tulla "löydytyksi" jumalalliseen, hyvänä henkilönä.

Tässä vaiheessa lukija voi jo huudahtaa, "Kauheata! Mitä tuo Liisa nyt ihmisiä tuolla tavoin alas painaa.... hyviä ihmisiä....!" En tosiaankaan tahdo painaa ketään alas, koska itse kuulun samaan joukkoon! Haluan vain tuoda esille tämän totuuden, varoituksena, että meidän tulee valvoa itseämme, ja rehellisesti tutkia mo-

tiiviamme, ettemme eläisi itsepetoksessa.

Jeesus tiesi, että ihmisiltä ei kannata etsiä kunniaa, eikä huomiota. Ei kannata kuluttaa elämäänsä etsimällä arvoja maailmasta. Nämä asiat, jotka toin esille, eivät itsessään ole pahoja. Mutta me, pimeydessämme, usein teemme niistä kielteisiä asioita, oikeastaan tuhoavia aseita itseämme ja toisiamme vastaan. Kuinka näin?

Luonnollinen, siis uudestisyntymätön ihminen, on KONANSA TURMELTUNUT. Tästä eivät monetkaan pidä; ihmiset suuttuvat, kun heille näin puhutaan. Itsessään ihminen ei kykene hyvään. Kaikki hyvä mikä hänessä on tulee Jumalalta. Kunnia, kaikki kunnia menee Jumalalle! Jos sinä olet kyvykäs ihminen, olet saanut kykysi lahjana Jumalalta. Jos olet mukava luontoinen, olet saanut luonteesi perusasenteen lahjana Jumalalta, jne. Jeremia sanoo: "Petollinen on sydän ylitse kaiken ja pahanilkinen; kuka taitaa sen tuntea?" (Jer. 17:9)

Luonnostaan ihminen on turmeltunut; siksi hän lankeaa syntiin, i.e. toimii Jumalan lakia vastaan. Jumala ARMOS- SAAN kuitenkin varjelee ihmistä, ja koko elämän ajan VETÄÄ häntä yhteyteensä. JUMALA HALUAA PELASTAA JOKAISEN IHMISEN. Hän on tämän pelastuksen jo valmistanut Jeesuksessa Kristuksessa. Mutta ellei ihminen pysähdy ja tutki elämäänsä, rehellisesti, ei hän koskaan pääse vapaaksi toisista ihmisistä. Hän on jatkuvasti riippuvainen heistä, ja etsii ihmisiltä sellaista jota vain Jumala voi antaa - ELÄMISEN ARVOISTA ELÄMÄÄ.

Ihmisen antama kunnia on pettevää laatua. Olet ehkä itsekin sen kokenut. Oletko koskaan ollut sellaisella paikalla, että sinut on huomattu, sinua on kunnioitettu... ja sitten tapahtui jotain. Ehkä e-rehdyit elämässäsi, ehkä si-

jatkuu sivulla 13

Kuolleita

Olavi M. Tervo

FITCHBURG, MA - Olavi M. Tervo, 70, 119 Marshall St., kuoli kesäk. 30, 1991 Burbankin sairaalassa lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt huhtik. 12, 1921 Sallassa Suomessa Olli ja Saimi (Onkamo) Tervon poikana ja muutti Yhdysvaltoihin 1964. Ammatiltaan hän oli kirjvies ja työskenteli Burbankin sairaalan palveluksessa 13 vuoden ajan ennen kuin jäi eläkkeelle viisi vuotta sitten.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani. Hän kuului Bethel seurakuntaan.

Tervo ja hänen vaimonsa Helvi (Liedes) viettivät 45-vuotishääpäiväänsä viime vuoden lokakuussa.

Kaipaamaan jäi vaimon lisäksi neljä poikaa, Seppo Tervo, Kirkland, WA, Mikko Tervo, Hampton, NH, Esa Tervo, Fitchburg ja Olli Tervo, Ashby; kaksi tytärtä, Britta Haley, Fitchburg ja Soila Pitre, Ashby; 11 lastenlasta sekä lukuisia sisaruslapsia Suomessa.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 129 Elm St., huolehti hautauksesta. Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa muistolahjoituksin Finnish Bethel Assembly of God seurakunnan hyväksi osoitteella c/o Liisa Liedes, 119 Marshall St., Fitchburg, MA 01420.

Elsie Andreasson

GARDNER, MA - Elsie C. (Ojala) Andreasson, 86, kuoli kesäk. 30, 1991 Eastwood Pines hoitokodissa pitkän sairauden murtamana. Hänen aviomiehensä Karl W. Andreasson kuoli 1973.

Hän oli syntynyt maalisk. 12, 1905 Fitchburgissa Jacob ja Elizabeth (Luoma) Ojalan tyttärenä asui suurimman osan elämästään Ashburnhamissa ennen kuin muutti Gardneriin 1985.

Kaipaamaan jäi poika Stanley N. Andreasson, Rindge, NH; tytär Dorothy Schneider, Lake Wales, FL; 11 lastenlasta; 14 lastenlasten lasta ja joukko sisaruslapsia.

Hautaustoimisto Bosk, 85 Blossom St., Fitchburg, huolehti hautauksesta. Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

Mamie J. Johnson

ASHBY, MA - Mamie J. (Mickola) Johnson, 85, County Road, kuoli kesäk. 29, 1991 Burbankin sairaalassa pitkän sairauden murtamana. Hänen aviomiehensä Werner Johnson kuoli 1985.

Hän oli syntynyt New Ipswich, NH:ssä John ja Fiina (Kolapacka) Mickolan tyttärenä ja asui suurimman osan elämästään Ashbyssä.

Edesmennyt työskenteli tarkastajana Independent Lock Co:ssa Fitchburgissa ennen kuin jäi eläkkeelle 1970.

Kaipaamaan jäi poika John L. Johnson; tytär Bertha J. Heikkilä, kumpikin Ashbyssä; sisko Mrs. Edward Forss, Union, ME; neljä lastenlasta; kolme lastenlasten lasta sekä sisaruslapsia.

Hautaustoimisto Moorcroft, 31 Myrtle Ave., Fitchburg, huolehti hautauksesta. Hautaaminen tapahtui West hautausmaahan.

Helen S. Silver

FITCHBURG, MA - Helen S. Silver, 95, 54 Wallace Ave., kuoli heinäk. 3, 1991 Woodford hoitokodissa Ayerissä.

Hän oli syntynyt maalisk. 15, 1896 Suomessa ja työskenteli useiden vuosien ajan kokkina yksityisperheissä New York Cityssä ennen kuin palasi Fitchburgiin useita vuosia sitten.

Edesmennyt kuului Messiah Lutheran kirkon seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi sisko Irja Helkavaara Suomessa ja yksi sisaruslapsi. Aviomies Leo Silver kuoli 1963.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 129 Elm St., huolehti hautauksesta. Pastori R. Michael Hintze toimitti siunauksen. Hautaaminen tapahtui Woodside hautausmaahan.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksin Messiah kirkon muistorahaston hyväksi osoitteella 750 Rindge Road, Fitchburg, MA 01420.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Smith Funeral Home Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

SAWYER-MILLER HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST.
WESTMINSTER763 MASS. AVE.
LUNENBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilökunta

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaustoimittaja 354-6778

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

The Finnish-American

RAIVAAJA

Short story collection reissued

Book Review by Richard Impola

Finnish Short Stories

Translated by Inkeri Väänänen-Jensen with K. Börje Vähämäki, Penfield Press 1991

What great news it is that Penfield Press has reissued Inkeri Väänänen-Jensen's fine collection, *Finnish Short Stories*. Congratulations to Inkeri, and to Penfield Press, which has had the insight to recognize the value of this work.

Complaints about the lack of Finnish literature in good translations are nearly as common as complaints about the weather. I hope that people who make such statements will take due note of a book which does so much for Finnish literature abroad. Because it is a collection of short stories, it can present a variety of complete works and convey in one volume a sense of the scope and richness of Finnish literature. That is no small feat.

The aim stated in the preface is modest enough: "...to acquaint English-speaking readers with a style of a number of short story writers writing in Finland in Finnish and with the subjects they wrote about."

The choice of stories for translation is excellent. They illustrate not only a number of styles, but a variety of themes, attitudes, and moods that reflect the variety of life itself. They range from humorous irony to the nature mysticism of Kivi and of Sillanpää, with its added biological overtones.

I was amazed to learn some time back of people who have attributed Sillanpää's winning the Nobel prize to political rather than literary reasons. They must not read his work. The short story *Sanni*, which is included in this collection, is a perfect blending of the human and natural world into a artistic whole which is so characteristic of Sillanpää's writing.

The humor in this stories is not uproarious; it lies rather in

the wry amusement caused by life's ironies. In two instances, the comedy depends on the contrast between intensity of feelings and their lack of effect on reality.

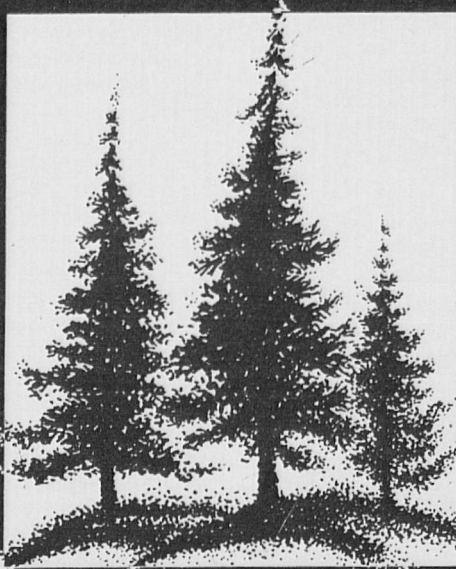
In Juhani Aho's *A Summer Dream*, the main character and Mari make beautiful promises to one another, but the young man goes off to school and finds the girl married when he returns home.

In Joel Lehtonen's *First Love*, Antti, a lyseo student, falls desperately in love with the snake charmer at a fair, and writes her a passionate letter which suffers a dismal fate. As we all know, the course of true love never did run smooth. Antti's heart is broken. -- "He mourned for a long time; he mourned for many days, for a whole week. Then he forgot; that normally happens with love."

As the above examples indicate, there is a strong vein of realism in Finnish writing. The vital connection between life as it is lived and life as it appears on the printed page has not been lost. One gets the feeling that people live and breathe in these pages. They are recognizable human beings and their emotions are vividly actualized in words.

We have all heard how taciturn and uncommunicative Finns are supposed to be, so it may surprise an uninitiated reader to discover how freely emotion flows in these works. Perhaps when a writer speaks through a fictional character, culturally induced inhibitions disappear. The technique of the internal monologue, speaking and seeing the world from within a character, is a favorite with Finnish writers.

Mood, setting and action are presented vividly and directly. The internal monologue, thinly disguised as dialogue, but with an interlocutor there mainly to prompt and ask leading ques-

FINNISH
SHORT STORIES

Translated by
Inkeri Väänänen-Jensen
with K. Börje Vähämäki

The cover of Finnish Short Stories features trees by Inkeri Väänänen-Jensen.

tions is useful in drawing a reader directly into an experience. The very act of reading has been defined as "vicarious experience," and Finnish writers are past masters in the art of providing it.

Another strength of these stories lies in the attitude implicit in many of them. Writers write not to escape reality but to confront it, to face facts without flinching, and to present them with a minimum of comment or moralizing.

That procedure, curiously enough, has led some to believe that Finnish literature is an exercise in morbidity. I don't find it so. For example, to acknowledge and present the reality of death is hardly neurotic.

A number of these stories confront that ultimate reality. Kivi's *Eriika* does it in a traditional elegiac manner: the dead girl is seen as transformed into a part of nature. In two of Maria Jotuni's stories, *Death* and *The girl in the Rose Arbor*, the act of dying is presented in graphic detail, but the character of the survivors is of equal if not greater interest.

Lacking in this collection is what some include as part of the definition of the short story: the trick ending à la O. Henry. Only one story has it: Eila Pennanen's *Long Ago*. The reader has to wait until nearly the end to learn who "she" is.

Finnish writers seldom use tricks of this sort. They find a direct representation of life, which doesn't often arrange itself into neat patterns, more important than entertaining with clever turns of plot. One might ask if the Pennanen story would have been more effective if the reader had known from the start that the woman being visited was the narrator's own mother,

who had left husband and family many years ago.

One of life's ever-present realities which is almost universally ignored by writers in other cultures is crucial in a number of these stories -- work.

Toivo Pekkanen comments on its possible meaning in *Building a Bridge*. Reflecting on the fact that he and two other men had worked together as blacksmiths for nearly a year, and the simply disappeared from each other's lives, he wonders if anything is lasting, and writes, "But perhaps something of us, of the three of us, was left in the bolts and the steal beams..." They say of Vili Ritola that he was more willing to talk about the construction projects that he had worked on in New York City than the records he set in distance running.

Pekkanen's *Food For The Winter* involves another of life's basic realities and the hardships it costs the Kämäräinen. Pentti Haanpää's *The Last Tree* tells of Juho Pernu, an old man whose life has been spent in felling and sawing trees. No longer physically able to do the work, he cuts down his last tree as a ritual farewell to life, accepting the fact that from now on he will merely be lingering out his days on earth.

An ironic reversal of Pernu's fate is presented in Veikko Huovinen's story of Jarkko, in *Is My Hair Beautiful?* Jarkko is young and strong, but society is arranged in such a way that it offers him no work on which to use his muscles. He is shown in a beauty parlor having his hair waved.

I wonder if a similar irony underlies *The Frogman's Day*, in which a diver spends his time playing such pranks as stealing the fish from nets in the

lake on which he has his summer home and leaving salt fish in their place. If so, it is not made explicit.

At any rate, Huovinen has a wonderful sense of humor in presenting life's absurdities, which is much more effective than such efforts as Mannerkorpi's *The Fur*, which tries too hard to be profound and philosophical. The fur piece, an object in a childish game, becomes the symbol of man's self-induced fears and suspicions, and in the labored conclusion of the story, it becomes the image of all the world's evils. Unfortunately, Mannerkorpi has to explain all this to us, and if you have to explain a symbol at length, it begins to resemble the German jokes which have to be explained in footnotes.

There are Finnish writers who have made a name for themselves with works that are fragmented in style and merely tedious in their efforts to appear profound and/or shocking. That such efforts are largely absent from this collection is a tribute to the taste of the translator.

Much more could be said about these short stories and their authors, about the astringent realism of Jotuni, Haanpää, Salama, etc. Jotuni's story *Love* is a perfect sketch of a woman who today would be drawing up pre-nuptial contracts. Haanpää's *Military Splendor* gives an unvarnished account of garrison life. In a few pages, Salama's *The Drunkards* offers more insight into the behavior of alcoholics than many a sociological treatise. And has anyone ever written of children with more insight, sympathy, and kindly humor than Teuvo Pakkala?

You will find nothing in this review about whether the translator has succeeded or failed in capturing particular nuances of the Finnish language. There are bound to be differences in effect -- we are dealing with two different languages. But a translator's main goal is to produce a work in the new language that can be read with enjoyment by people native to that language. If he or she has done so, then the translation is a success. And this one most certainly is.

Finnish Short Stories, translated by Inkeri Väänänen-Jensen with K. Börje Vähämäki, is available from Raivaja Publishing Company.

The 238-page softcover book costs \$12.95. To order by mail, send your check for the cost of the book plus \$2.00 for postage and handling (Mass. residents add an \$0.65 sales tax) to: RAIVAAJA, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

Finnish American Club of Saima Saima Park • Fitchburg, MA

A capacity crowd came to celebrate the 45th anniversary of the Finnish American Club of Saima, Sunday June 9, 1991.

After a great catered dinner President Walfrid Makela and Secretary Tarmo Hannula handed out the awards.

Miriam Lehto and Fabian Raatikainen were presented special awards for their many years of service to FACS.

SAUNABUCKETS, for service to the club for the past year were awarded to: Ann Anderson, Paula Parker, Lempi Aalto, Eileen Granfors, Veikko Honkala, Ethel Anttonen, George Anttonen and Helen Hannula.

Following the award ceremony, the October String Ensemble gave a concert. The music was received by the audience with applause after applause.

After a short coffee break, the large T. V. was turned on for a

showing of the Finnish comedy "Natalia." Sorry there were no English subtitle so everyone could understand the show.

It was a great afternoon, which calls for a repeat next June. Thanks, everyone for coming.

The following members came and gave the buildings at Saima Park a face lift.

The lavatories near the pavilion were painted in and out, and necessary repairs made.

The club house now gleams with a new coat of paint. Many thanks to Nils Granfors.

Thanks: Irene Jarvi, John Perko, Paula Parker, Nils Granfors, Walfrid Makela, George Anttonen, Eira Perko, Voitto Jarvi, Eino Parker, Eileen Granfors, Ray Aho, and Helen Hannula.

Dances at Saima Park

July 13, V. Honkala; July 20, D. Wells Duo; July 27, Hi-Lites.

turn to FACS page 10

Sports by Harri Siitonen

Tuuli Merikoski sets new Finnish 800m record

HELSINKI - With a strong international field competing in the Maailman Kisat (World Games) at the Helsinki Olympic Stadium on June 27, World Javelin Record Holder **Seppo Rätty** was the only Finn to win a first place with a strong 89.62 toss. Yet other Finnish athletes placed well, too, indicating that the decline in recent years of Finnish track and field excellence is being turned around.

Tuuli Merikoski, 24, went one better than her fine performance a week earlier at the European B Cup finals at Barcelona. She set a new Finnish women's 800 m track run record of 2:00.59, erasing **Yvonne Hannus'** nine-year-old record of 2:01.73.

Although Merikoski only finished fifth in a race won by the fabulous Ana Quirot of Cuba in 1:57.91, she won the hearts of the audience for the spirited effort and won an award as the outstanding Finnish athlete of the Games.

Jörgen Salo, who also did well at Barcelona, received a tremendous ovation for his come-from-behind second-place finish in the 3,000 m steeplechase, won by William Mutwol of Kenya in 8:20.04.

Yet Salo's 8:23.25 was a personal best for him by over four seconds. He fought his way from mid-pack to a fighting second place surge on the "lop-pusuora" (backstretch) to the finish to edge American Brian

Diemer by a hair. Your scribe was cheering his head off with all the other fans around him as Salo streaked across the line.

Asko Peltoniemi did a fine job in the pole vault in his 560m effort won by Scott Huffman of the U.S., also in 560. Peltoniemi might have won had he not elected to skip to the next level, and go for the 575 height in an attempt to break his countryman **Jani Lehtonen's** recent 573 national record set on June 11. He didn't quite make it. Nice try, but no cigar!

A couple of other pleasant surprises were: **Kimmo Kinnunen's** second place and personal record in a javelin throw of 84.34, behind Rätty, and a personal record for **Mikael Söderman** in his 400 meter effort of 45.86 in which he placed sixth. Yet, it qualified him for the Tokyo World Championships.

for Finland with 183 m, and **Päivi Alafrantti** was second in the women's javelin in 65.36. No one was able to come close to German Karen Forkel in that event who threw a world's best for the 1991 season with 70.18.

Other well known Finnish athletes finished as follows:

100m/5/**Sisko Hanhi-joki**/11:50; 3,000m/8/**Päivi Tikkanen**/8:59.74; Personal best javelin/5/**Heli Rantanen**/59.86; Long jump/4/**Rin-ga Ropo**/636.

And for the men, 3,000m/12/**Risto Uimala**/13:35.89; 8,000m/4/**Esko Parpala**/1:47.14/personal best.

Finnish women gain four silvers in power lifting in New Delhi

Four Finnish women won second place medals in the World Power lifting championships held in the heat of New Delhi, India, on June 25 and 26.

Outstanding was **Taima Hakala-Rajala** who set two Finnish records and finished only 2.5 kgs. behind winner **Silvie Ishuin** of France (552.5 [225-112.5-215]).

Hakala-Rajala's total score was 550 (212.5-112.5-215). Her national records were in the deadlift (215 kg) and in the total score. Her competition was in the 90 kg + weight class.

Other Finnish second places in lighter weight divisions were **Anna-Liisa Prinkkala**, **Vuokko Viitasaari**, and **Liisa Jurkko**.

Tuuli Merikoski runs past the recently renovated stands on the northern side of Helsinki's Olympic Stadium.

LAKE WORTH, FL

Kenttä Hall

Kenttä Hall has lost two members.

Dorothy Leino died June 10, 1991, in Minneapolis, Kettle River, MN, and I understand it was in her mother's home because the trailer she and Teino lived in burned down last year.

We will miss Dorothy very much. She took part in the programs and worked in the kitchen serving coffee. Dorothy was a teacher and got her training at the University of Minnesota-Duluth. Our sympathy to her family. We hope that Leino will still be coming to the hall.

Linnea Hoover, her mother, is also an active member of the hall. She has put on many a fine show for us and we know what a loss this is for her and for Leino. Linnea is having a memorial service for Dorothy this fall at the hall. We are looking forward to that and for now all we could do was send a sympathy card from all of the members.

Irene Barton, a member for 29 years, has sold her house and moved to Sioux Ste. Marie where she has a home. Irene spent six months here and six months there with her husband Les. He died some time ago. Irene has put on many a program and she will be missed.

Jalmar Peltola is feeling better today but has been ill. Alma and Jalmar bought tickets to go on a trip but the doctor said Jalmar must not go. We hope that Jalmar stays in good health. They have been members for many years.

Carl Marks is in Ohio where he saw his two brothers. One is dying of cancer and the other has a bad case of edema. Very sad.

Reino Leino and his wife **Vienna** are in Colorado visiting their daughter.

Everyone there enjoyed the

mid-summer festival that the *Katrillit* put on at the hall on June 22. It was a huge success as there were over 200 people there.

Merja Poutiainen and **Jorma Wuorinen** played for dancing and they played beautifully.

The *makkaras* that were roasted on the *kokko* fire were so good. That taste of charcoal somehow added to the flavor and there was good coffee for all.

Some worried that the fire might get out of control. But there was no problem. It burned like a *kokko* should burn. First it flared up high and then settled down into a bonfire and it was fun roasting the *makkara* on the embers. The *Katrillit* hope to make this a yearly affair.

We had a special meeting at the hall June 13 and there were 19 members present. It was decided to put the sprinklers into the big hall this month after July 10. It will be easier now to put them in while the hall is closed.

Kenttä Hall has reached a new plateau. New people are coming and the new members will be helping to make the hall a busy, thriving place. They will work with us older members and when we are gone the hall will still be a place for the Finns of Lake Worth to go to and enjoy.

Every Finn realizes the place the halls hold in the hearts of us Finns. The tragic part is how many halls we have lost over the years. There were five halls in Ashtabula at one time and now there are not any. Here there is a real chance to keep the Finn halls going and not let them become a part of history.

I have a yellow hat that used to belong to Irene Barton. I am

putting it back stage and when someone wears it in a play we will remember Irene. I can still see her with it on her head at one Easter program and I can see her walking with it on and remember clearly how she looked.

And I can see Dorothy as she sang Dolly and walked under a parasol. I will always remember her that way.

Vera Marks

Mikael Söderman

Young **Katya Kilpi** won the women's high jump second place

NEW YORK CITY - A group of 12 gymnasts from the Tikkurilan Naisvoimistelijat ry of Vantaa, Finland, visited the U.S. on a four-state tour last month. Their schedule included performances at the Scandinavian American Heritage Society's 3rd Midsummer Celebration in Randolph (NJ); the Dag Hammarskjöld Theater at the United Nations; Imatra's Juhannus celebration in Brooklyn (NY); the Finnish Hall in Canterbury (CT); Sovittaja Park, Rutland (MA) and Saima Park, Fitchburg (MA). Dressed in national costumes, the gymnasts appear above with their director and leader in a photograph taken at the United Nations plaza. From left to right: Heidi Mattila, Kati Sulin, Liisa Viirimäki, Päivi Suominen, Kirsi Koskinen, Minna Viitanen, Marjukka Mäki-Hokkonen, Marita Raja, Elina Rantala, Director Sirkka-Liisa Vainio and Tour Leader Irja Kleemola. Photo by Paul Kaske

Kalenteri

CALIFORNIA

July 21 - Second annual Family Picnic & Games, 10 am-5 pm, Finnish American Home Association, 197 Verano Ave, Sonoma. For children of all ages; food & beverages for sale.

- "Hurjaruuth," a group of professional dancers and entertainers from Finland; program for 3-10 year olds; enjoyable for all ages; 6:00 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Sponsored by Suomi Koulu.

July 24 - Hurjaruuth Dance Theater performance, 6:30 pm, Finnish American Home Association, 197 Verano Ave, Sonoma. Includes "Arvaa mitä?" (Guess what?) for children and a surprise program for adults.

Aug. 17 - FAHA "Rapu Kestii" (Crawfish Feast), Finnish American Home Association, 197 Verano Ave, Sonoma. Reservations required. Bar 3 p.m., dinner 4:30.

CONNECTICUT

May 26-Sept. 29 - "Contributions of Finns to American Culture," exhibit at Prudence Crandall Museum, Routes 14A & 169, Canterbury. Hours: Wed.-Sun. 10 a.m.-4:30 p.m. Sponsored by Finnish American Heritage Society.

July 20 - Chicken Barbecue, 4-6 pm, Aura Hall, Voluntown.

July 28 - "Folkways," 1:30 pm, Finnish Hall, Canterbury. Come tell your story or others. Refreshments, free admission. Sponsored by Finnish American Heritage Society.

Aug. 1 - Finnish American Heritage Society meeting, Finnish Hall, Canterbury.

Aug. 3 - Program & Dance, 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown.

Aug. 10 - Finnish American Heritage Society's annual Chicken Barbecue, 4-6 pm, Finnish Hall, Canterbury.

MAINE

July 20 - Bake and rummage sale, 9 am, Finnish American Heritage Center, West Paris.

July 27 - Town of Greenwood's 175th anniversary celebration, held at Locke Mills. Finn Am Society of Maine will enter a float for the 10 am parade, do some dance demonstrations, and serve pulla.

MASSACHUSETTS

July 10 - Sauna & refreshments, 6-9:30 pm, Uljas Koitto Temperance Society summer camp, Furnace Pond, Suomi Rd, Pembroke.

- Summer Coffee & Dance Social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Fort Pond, Lancaster.

July 13 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke. Also, silent auction and supper at 5 pm. Sponsored by Uljas Koitto Temperance Society.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by V. Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

- Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Finn Park Rd, Rutland. Music by Bert Stromholm. Sponsored by Finnish American Club of Rutland.

July 17 - Sauna & refreshments, 6-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Coffee & dance social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Fort Pond, Lancaster.

July 18 - Finnish American Club of Rutland monthly meeting, Sovittaja Park, Rutland.

July 20 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke. Slide show on the Amish country at 8 pm.

- Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Rutland. Music by Veikko Laiho. Dance preceded by Olli Kairila's one act comedy "Ah, hän suuteli" performed in Finnish by the Imatra huvitoimikunta of Brooklyn (NY). Sponsored by the Finnish American Club of Rutland.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

July 21 - Dinner, noon, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

July 24 - Sauna & refreshments, 6-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Coffee & dance social, 8 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster.

July 27 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke. Supper at 5 pm.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

- Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Rutland. Music by Elliot Lockwood. Sponsored by Finnish American Club of Rutland.

MICHIGAN

July 19 - Performance by "Dance Theater Hurjaruuth" of Helsinki, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills.

July 20 - Finnish Center Association Summer Flea Market, 9 am-3 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Still some tables to rent. Call Betty Holmbo, 937-9491.

July 26 - Jämsänkosken mieslaulajat in concert, Finnish Center, Farmington Hills.

WISCONSIN

Aug. 14-18 - Finnish Folk Dance Seminar "Tanhukurssi '91," University of Wisconsin, River Falls. Sponsored by Kisarit folk dancers of Minnesota. For more information and reservation, contact: Colleen Herberg, 9650 Brookview Rd, Woodbury MN 55125; Tel. 612-739-5419.

All programs subject to change

1991 RAIVAAJA benefit drawing winners

FITCHBURG, MA - And now, the news you have all been waiting for - the winners in the 1991 RAIVAAJA benefit drawing! The names were picked on Sunday, July 7, at Saima Park during the 85th Finnish Summer Festival. Here they are:

1. **Toivo White** (ticket no. 14396), Sidney (NY), won the business class round trip to Finland for two courtesy of FINNAIR, the "Pride of Scandinavia."

2. **Helen Peltokangas** (22278), New Ipswich (NH), won the \$100 in cash donated by Hanslin Travel Service of Fitchburg.

3. **Ritva Konola** (01621), Sterling, won the piece of Iittala glassware donated by Workers' Credit Union which has offices in Fitchburg, Gardner and Orange.

4. **Irja Oja** (09095), Brooklyn (CT), won the book *Song of Finland - Tuhansien laulujen maa*, edited by Einari Marvia.

5. **Jeanette M. Bedard** (21306), Fitchburg, won a year's subscription to RAIVAAJA.

6. **Moraima Ovington** (11211), Ormond Beach (FL), won a copy of *Our Daily Bread*, Richard Impola's translation of Kalle Päätalo's novel *Koillismaa*.

7. **Irja I. Jackson** (06077), Glen Burnie (MD), won a copy of *Voice of America Calling Finland*, donated by its author John I. Kolehmainen.

8. **Helen Peltokangas** (22277), New Ipswich (NH), won a copy of the novel *Molotov Cocktail*, donated by its author John O. Virtanen.

9. **Aila Wartell** (11235), Atlanta (GA), won a copy of Hannu Mäkipuro's cassette tape *Taikurin Tie* (Magician's Road), donated by Hannu Mäkipuro.

10. **Fred Annala** (22865), Keene (NH), won a copy of *Lasse Viren, Olympic Champion* by Antero Raevuori and Rolf Haikola, donated by John O. Virtanen.

11. **Sylvia Wiltshire** (11483), Springfield (VT), won a copy of the "Directory of Finnish American Organizations in the United States, Vol. II" edited by Kalevi A. Oikio and donated by its publisher FinnFest USA.

The Board of Directors of Raivaaaja Publishing Company wishes to sincerely thank everyone who participated in the 1991 RAIVAAJA benefit drawing.

Aura Seura's

Annual Chicken Barbecue

at

**Aura Hall
Voluntown, CT**

**Saturday, July 20, 1991
4 - 6 p.m.**

Aikuiset \$6.50

Alle 12-vuotiaat lapset \$3.00

65th Season of Summer Camp Uljas Koitto Temperance Society 1890 - 1991

P.O. Box 1232, Pembroke, MA 02359
Tel. (617) 293-9837

Suomi Rd. off Center St. (Route 36) in a pine grove
with sauna on shore of Furnace Pond

Sauna & Refreshments

Join our Sauna Club, Best Finnish sauna around

Sat: May thru Oct. - 3:00 to 9:30 p.m.

Wed: June 26 thru Aug. 28 - 6:00 to 9:30 p.m.

Saturday Suppers at 5 p.m.

July 13 & 27; Aug. 10 & 24, Sept. 21, Oct. 5

Sunday Dinners at 12 Noon

June 23, July 21, Aug. 4 & 18

Special Events

July 13 p.m. Silent Auction

July 20, 8 p.m. Slide show, AMISH country

Aug. 24 p.m. Annual Fair

Room rentals by the week: call Joan Tuori

Tel.(617) 472-8691

CALENDARS, ORDER NOW!!

LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508) 874-0629

Fitchburg, MA

Workers' Credit Union is a co-sponsor of the 1991 "Summer Concerts on the Upper Common" series which begin tonight at 6:30 p.m. with a performance of big band music by the Joint Venture Orchestra.

Concerts continue for the next five weeks on Wednesdays at 6:30 p.m. The schedule:

July 17 - Frank Mangan, Irish Song & Music.

July 24 - Chair City Pipers - Barbershop Chorale.

July 31 - Ragtime Rowdies, banjo music.

Aug. 7 - Ron Harry, organist.

Aug. 14 - U. S. Army Band.

Co-sponsoring the "Concerts on the Common" in addition to Workers' Credit Union are the Fitchburg Park Dept. and the Massachusetts Arts Lottery Council.

Maybe a watch -

'No passport required' for multinational golf course

NEW YORK, NY - Golfers seeking out-of-the-ordinary challenges will appreciate the international flare and 24-hours of play at the new Green Zone Golf course on the Finnish/Swedish border near the Arctic Circle opening August 1991.

As the northernmost 18-hole course in the world, the Green Zone Golf course benefits from the long summer days of the Midnight Sun and makes round-the-clock golf possible for two months. While the course crosses the border between Finland and Sweden many times, no passports or customs formalities are required.

Designed by British golf professional Peter Chamberlain and Swedish designer Ake Persson, the 72-par, 6,853-yard course is divided with nine holes in Finland, on Finnish time, and nine in Sweden, one hour earlier. Players lose an hour on two separate holes but gain them back by the end.

Finnair offers packages to the Green Zone Golf Course and other courses in Finland. For more information contact Finnair, 800-950-5000, or the Finnish Tourist Board, 655 Third Avenue, New York NY 10011; 212-949-2333.

FACS

continued from page 8

Aug. 3, D. Wells Duo; Aug. 10, V. Honkala; Aug. 17, Hi-Lites; Aug. 24, D. Wells Duo; Aug. 31, D. Wells Duo.

In memoriam

Toini "Dot" Lahtinen, Westminster (MA); Adolph Rajala, Ashburnham (MA).

Tarmo Hannula

Correcting an omission

In last week's paper, the article by FinnFest USA '91 Co-chairman Dave Jarvi should have carried the headline "Some thoughts on FinnFest - From a committee point of view." The article was a separate piece from the "FinnFest Album" appearing on the same pages.

Address change

Aina Swan Cutler
(Mrs. Henry H.)

10 Longwood Drive Apt. 111
Westwood, Mass. 02090

Fitchburg, MA

Kesäkuun viimeisenä sunnuntaina Saiman Puistossa esiintyneet Tikkurilan Naisvoimistelijat ry:n tytöt toivat voimistelu-, tanssi- ja lauluesityksillään tuulahduksen Suomesta ja sen luonnosta mukanaan. Tyttöjen puolitoista-viikkoisen Amerikankiertueen viimeinen etappi oli Fitchburgissa. Samana iltana oli edessä vielä paluu New Jerseyhyn ja sitä seuraavana päivänä kotimatka Suomeen.

Lippuseremonioiden jälkeen viisi tyttöä lauloi muuttaman kauniin kansanlaulun, sen jälkeen ohjelma jatkui liikunta- ja tanssiesityksin. Esitysten välissä luettiin välillä runoja ja kerrottiin suomalaisesta luonnosta, kulttuurista ja elämästä.

Tyttöjen tanssi-ohjelma kuvasi suomalaista luontoa sen eri ilmentymineen. Mukana oli perinteistä kansanmusiikkia,

Lapin lumoa, suomalaissallista Sibeliusta, ja oli mukana otettu piristäväksi välipalaksi suomalaisuuden ulkopuolelta myös charleston-musiikkia.

Erityisen mieleenpainuvaa oli **Heikki Sarmannon** musiikkiin sovitettut esitykset "Ja tuuli käy" ja "Läpi tulen ja kiiven". Niissä oli se tietynlainen voima, mystiikka ja harmonia, mikä suomalaisessa naisvoimistelussa ilmentyy parhaimmillaan.

Tikkurilan tytöt toivat tuulahduksen Suomesta

Saiman Puiston salissa riitti vauhtia, kun Tikkurilan Naisvoimistelijoiden eri voimistelu- ja tanssiosuudet seurasivat toisiaan.

Tytöt aloittaneet 3-4-vuotiaina

Yhdeksänhengen esiintymisryhmän tytöt ovat harrastaneet voimistelua jo aivan pienestä pitäen. Monet ovat aloittaneet liikuntaharrastuksensa Tikkurilan Naisvoimisteliijoissa jo 3-4-vuotiaina äitiensä harrastustoiminnan mukana.

Tytöt ovat harjoitelleet voimistelukuviotaan kerran viikossa.

Mukana olleet tytöt olivat noin parikymppisiä, joukon kuopus oli 16-vuotias ja seniorei 23-vuotias.

Tämäkertainen esiintymiskiertue oli New Jerseyssä asuvan **Paul Kasken** ja hänen

vaimonsa **Edithin** alkujaan organisoima. He ovat nähneet Tikkurilan tyttöjen esitykset aikaisemmin sekä Seattlen että Delawaren FinnFestien yhteydessä.

Niistä uusi kiertueidea oli saanut alkunsa. FinnFestin ohjelmaviihkosesta Paul Kasse poimi ryhmän ohjaajan

Sirkka-Liisa Vainion puhelinnumeron. Puhelinsoiton jälkeen järjestelyt lähtivät liikkeelle.

Esiintymisiä ja ostoksia

Tyttöryhmä saapui New Yorkiin kesäkuun 20. päivänä ohjaajansa ja ryhmänjohtaja **Irja Kleemolan** johdolla. Paul Kasse kertoo, että he olivat suomalaisryhmää vastassa kolmella autolla. Autot sulotettiin ihmisiä ja matkalaukkuja pullolleen. Ryhmä sai ensivaikutelman amerikkalaisesta liikennekulttuurista 3,5 tunnin ruuhkassa New Yorkin ja New Jerseyän välillä.

Ryhmä oli majoittuneena New Jerseyssä eri perheissä. Vapaa-aikoina tytöillä oli siten mahdollisuus tutustua New Yorkiin, jossa käytiin katsomassa tärkeimmät nähtävyydet ja tehtiin tuliaisostoksia. New Yorkin kohokohta oli tyttöjen mukaan Cats-musiikkialin näkeminen.

Kasken kanssa Tikkurilan vieraiden ohjelman suunnitteluun osallistui **Bert Stromholm**, joka vastasi myös kiertueen osasta ohjelmatuotantoa taidokkaalla haitarinsoitollaan.

"Ystävällisyys mykistävää"

Tyttöjen vapaa-aika jäi kuitenkin vierailun aikana suhteellisen pieneen, sillä puolitoista-viikkoisen matkan aikana oli kaikkiaan seitsemän eri esitystä. Heti torstaisen Amerikan lennon jälkeen lauantaina olikin jo kolme esitystä, yksi New Jerseyän pohjoismaisilla juhannusjuhilla, yksi Brooklynin Imatra Hallilla ja yksi oli YK:n esitys.

Muutaman päivän levon, auringonoton, ostosten ja Imatra Hallin esityksen jälkeen matka suuntautui New Yorkin seudulta hieman pohjoisemmaksi. Esiintymispaikat olivat Connecticutin Finnish Hall sekä Sovittajan että Saiman Puistot Massachusettsissa.

Ryhmän ohjaajan **Sirkka-Liisa Vainion** mukaan Sampo Hallin esiintymiskeikka oli kaikkein rasittavin, sillä kuumuus oli viedä tytöiltä kaiken voiman. Onneksi esiintymisen jälkeen tytöt pääsivät rentoutumaan pariin päiväksi kesämökille uimaan ja vilvoittelemaan.

Vainion kanssa vietetyssä pienessä juttutuokiossa ilmeni, etteivät tytöt olleet monista esityksistä ja paikasta toiseen matkustamisesta väsyneitä, kaikki kun oli ollut uutta ja jännittävää. Kaikkien mielestä oli ollut erittäin mukava asua perheiden parissa, sillä

tavalla he olivat päässeet tutustumaan paremmin amerikkalaiseen elämänmenoon ja -tyyliin.

Perheet olivat suunnattoman ystävällisiä, ystävällisyys oli aivan mykistävää, Vainio kuvaili tuntemuksiaan.

New Yorkin näkemisen lisäksi tyttöjä kiinnosti nähdä myös amerikkalaista maaseutua. Automatkojen aikana nähtiinkin pala amerikkalaista maalaismaisemaa, mikä oli ollut hyvä vastapaino kiireiselle suurkaupungin elämänrytmille ja asfalttiviidakon hauraudelle.

jatkuu sivulla 16.

Tikkurilan Naisvoimistelijoiden ryhmänjohtaja **Irja Kleemola** (vas.) ja ohjaaja **Sirkka-Liisa Vainio** olivat ilahtuneita siitä, että ryhmä sai asua perheissä matkan ajan ja tutustua näin paremmin amerikkalaiseen elämään.

Esiintymisensä jälkeen tytöt lauloivat vielä balladin kiitokseksi koko kiertueen toteuttajille **Liisa Stromholmille** (oik.), **Edith Kaskelle**, **Paul Kaskelle** ja **Bert Stromholmille**.

Paikallisen sponsorin kansantanssiryhmä **Revontulten** ohjaaja **Leena Kook** vastaanottamassa vantaalaisryhmän muistolahjaa.

Tulevia tilaisuuksia

Tanssit lauantaina, heinäk. 13 p:nä klo 8-12 yöllä Saiman Puistossa Fitchburgissa. V. Honkala huolehtii musiikista. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit lauantaina, heinäk. 13 p:nä klo 8-12 yöllä Sovittajan Puistossa Rutlandissa. Bert Stromholm takaa tahdin. Järjestäjä FACR. Kaikki tervetulleita!

Huom! RAIVAAJA ei ilmesty heinäk. 24. ja 31. päivinä työläisten kesälomien johdosta. Kaikkien heinäk. 17. päivän lehteen tarkoitettujen ilmoitusten ja kirjoitusten tulee olla toimituksessamme heinäk. 12. päivään mennessä.

Dance
at Sovittaja Park
Demond Pond, Rutland, MA
Sat., July 13
8 - 12 pm.
Music by
Bert Stromholm
Finnish American Club of Rutland
Sovittaja 1890-1991
Celebrating our 101st year

Tanssit
Saiman Puistossa
Lauantaina
heinäk. 13. p:nä
klo 8 - 12 yöllä
V. Honkala
soittaa
Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

JOYCE I. HANNULA CFP
Personal Financial Planner
79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473
874-0629 or 832-6368

IDS AMERICAN EXPRESS

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea
NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.
135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä
Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.
Taydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA
376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki
71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Uutispaloja

FITCHBURG - Arthur Kissner, Fitchburgin Kaupungin kirjaston entinen pääkirjastonhoitaja, sai äskettäin vastaanottaa Fitchburg Cultural Alliance liiton vuosittaisen tunnustuspalkinnon.

Vuosina 1961-1990 kirjastonhoitajana toiminut Kissner on yksi liiton perustajajäsenistä. Hänen työvuosinaan kirjastosta tuli yksi alueen parhaimmista. Hänen aloitteestaan ryhdyttiin järjestämään sunnuntaisia konserttitapahtumia ja etnisiä festivaaleja.

Fitchburgin Taidemuseon johtaja Peter Timms esitteli illan kunniavieraan, johon hän kertoi tutustuneensa 17 vuotta sitten muuttaessaan paikakunnalle.

Timmsin mukaan Kissnerin ansiosta liiton taloudellinen asema on vakaa.

Fitchburgin Historiallisen yhdistyksen johtaja Eleanor West, joka Timmsin ja Kissnerin ohella osallistui liiton perustamiskokoukseen, kertoi lyhyesti liiton toiminnasta ja pyrkimyksistä.

Juontajana toimi liiton presidentti Miriam Lehto, joka sai vastaanottaa liiton ensimmäisen tunnustuspalkinnon 1989.

Tilaisuuden pääpuhujana toimi Leominsterissä asuva kirjailija Robert Cormier, Kissnerin pitkäaikainen ystävä.

Cormier, jonka tuotanto koostuu 12 kirjasta (niistä tunnetuin "The Chocolate War") ja yli 900 Fitchburg Sentinel & Enterprise sanomalehdelle kirjoittamasta kolumnista, puhui Fitchburgin kirjaston, ja kirjasto-

Kirjailija Robert Cormier (oik.) sanoi hänen ja Arthur Kissnerin (vas.) olevan hengenheimolaisia, kirjastoihmisiä.

tojen yleisestikin, tärkeydestä.

"Käyn kirjastossa joka päivä", Cormier totesi, lisäten tarakoittavansa myös sitä. "Vuorottelen Fitchburgin, Leominsterin ja Lunenburgin välillä, ettei henkilökunta väsyisi minuun."

"Kirjasto on aina ollut hengellinen kotini", hän totesi.

Sentinelissä työskennellessään Cormierilla oli tapana pistäytyä korttelin etäisyydellä sijaitsevassa kirjastossa päivittäin. Kissnerin kanssa hän vaihtoi ajatuksia kirjoista ja elokuvista, kummankin mielenaiheita.

Cormierin puhetta oli ilo kuunnella. Siitä kuului rakkaus kirjoitettuun sanaan ja kirjoihin.

Jo lapsena Cormier tiesi haluavansa tulla kirjailijaksi. Hän muisteli lämmöllä opettajan ja kotikaupunkinsa kirjastonhoitajaa, jotka kannustivat häntä kirjallisissa harrastuksissaan.

"Odotin innolla päivää, jolloin pääsisin aikuisten puolelle. Siellä kirjarivit olivat loputtomat", hän kertoi.

Cormieria kuunnellessa on helppo ymmärtää, miksi hän jatkaa seuraavalla sivulla

Fitchburg Cultural Alliance liiton presidentti Miriam Lehto (oik.) esitteli illan tähden Arthur Kissnerin.

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittotiloja uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Kirkollisia

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartaushyvä *Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, klo 8:30 aam. radiohartaushyvä *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehtarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 ill. aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoilän hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, heinäk. 14. klo 8:15 aam. Suomen kielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 9:15 Sunnuntai koulu. Klo 9:15 Aikuisten raamattu luokka. Klo 9:30 Korkeakoululaisten raamattu luokka. Klo 10:30 Englanninkielinen ehtoollisjumalanpalvelus.

Huom! Naistenliitto kokoontuu heinäk. 21 p. kello 2 iltapäivällä Rauni Coten pihamaalla. Siis tuntia aikaisemmin kuin tavallisesti.

Mäntyranan keittäjän apulaisia tarvitaan heinäk. 28. ja elok. 11. sunnuntaina. Nämä ovat Messiah srk. työvuorot!

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

ALICE & EUGENE HEIKKILA

TERVETULOA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

NORTH END SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILA COUNTRY DEALERSHIPS

Teatterivierailu - Kansallisseura Imatran huvitoimikunta vierailee lauantaina, heinäk. 20. p:nä Sovittajan Puistossa, Rutland, MA, esittämässä Olli Kairilan näytelmän "Ah, hän suuteli". Lisää ensi viikon lehdessä.

Lunenburg, MA

Kesäiset terveiset jokaiselle tämän lehden lukijalle. Terveiset myös Floridasta, josta muutama viikko sitten kotiuduimme.

Monet tämän ajan ihmisistä "samanlaisen kohtalon" alaisina lähtevät ja palaavat matkavarusteineen. Ja Florida on useimmille houkutteleva paikka monista eri syistä. Kun tähän "kierteeseen" joudutaan, siitä ei hevillä pääse irtautumaan.

Kuitenkaan "pysyvistä kaupunkia emme löydä näiltä ajan rannoilta. Emme Floridan aurinkorannoiltakaan. Ja omiin suunnitelmiin ei ole luotamista. Usein ne pettävät? Siksi, koska elämäämme ohjaa "näkyvästi käsi".

Nyt tänne "kotikonnuille" takaisin tultua olen saanut voimakkaan kehoituksen eräästä "vanhasta asiasta"? Tämä on jatkaa keskenjäänyttä työmuotoa Korkeimman työsa- ralla - ja vakavan kehoituksen perusteella.

Kesämoikillemme Ashburnhamiin on ollut viime kesästä asti oma puhelinlinja. Koska tänä kesänä joudumme olemaan täällä Lunenburgissa suurimman ajan, tyttäreemme perheen Suomi-vierailun takia, olen aukaissut puhelin- hirtauden kämppämme puhe-

limen kautta kuultavaksi - ainakin "osa-aikaisesti". Tämä on sallittua, koska automaattipuhelimeni on vain kasetille puhumista varten. Silloin kun olemme kämpällä, täytyy tavallinen "linja" olla auki.

Lukijani! Jos haluat kuunnella suomenkielisen puhelin- hirtauden, se avautuu Ashburnhamin numerosta (508) 827-3181. Puhelinsananomien pituus enintään on 6 minuuttia. Tämä sanoma palvelee kaikkia, vapaasti, riippumatta mistään kirkkokunnasta. Siis samoin kuin aikaisempinakin vuosina 1983 - 1989, osoitteesta 107 Hope St., Fitchburg, MA.

Kuten jo edellä tuli mainittua, lähtivät Onerva ja Lasse Leppänen vierailulle Suomeen noin kuukauden ajaksi. He lensivät New Yorkin kautta Helsinkiin ja sieltä Ruotsiin Tukholmaan, jossa Lasse Leppäsen koulukaveri perheineen asuu. Sieltä he menevät laivamatkalla Maarianhaminaan, ja sitten etappipaikka kaikille heille tulee olemaan Riihimäki.

Vastapainoksi tuli nuorimman tyttäreemme Maaritin ja Jorma Torkkelin perheeseen vieraita Suomesta tämän viikon maanantaina. Suomi-vieraat ovat Jorman äiti Sirkka Torkkel, hänen tyttärensä sekä kaksi lastenlasta. (Nimet ovat unohtuneet).

UUTISPALOJA ...

jatkoa edelliseltä

on niin kysytty puhuja kouluissa. Hän on todellinen inspiraatio kenelle tahansa kynä- niekalle, niin nuorelle kuin vanhallekin. Ei ole ihmeäkään, että hän sanoo "humaltuvan sanoista".

Suurin osan Cormierin kirjoittamista kirjoista luokitellaan ns. nuorisokirjoiksi, jotka ovat saaneet sekä kriittistä kiitosta että ovat joutuneet sensuurin kohteeksi.

Syy siihen, miksi Cormier kirjoittaa nuorista ja nuorille lienee siinä, että "olen yhä teini-ikäinen sydämessäni". Hän kertoi muistavansa, miltä hänestä tuntui 13-vuotiaana. "Vaikka ajat muuttuvat, tunteet pysyvät samoina", hän toteaa.

ITUJA ...

jatkoa sivulta 7

nulle tapahtui jotain - ihmisten edessä hävettävää. Mitä tapahtui sinun hyvälle nimellesi? Mihin meni kunniat? Niin kauan kun me etsimme kunniat toiseltamme, on meidän vaikea luopua siitä elämästä, joka ajaa meitä takaa. Usko Jumalaan, usko Jeesukseen on silloin melkein mahdotonta.

Ystävä, eikö kannattaisi katsoa elämää Jumalan näkökulmasta, vaihteeksi? Älä kuluta elämäsi voimia palvele- malla ihmisiä. Palvele Jumalaa, niin huomaat, että ihmisetkin tulevat autetuiksi... Jeesus odottaa sinun ratkaisua-

Kyllä elämä todella tänä aikakautena on "kauttakulku- matkaa". Kun teemme matkasuunnitelmia, on hyvä muistaa, että teemme matkaa, joka päivä päivästä lähtien varmimpaan päämäärään, joka on ohittamaton ja väistämätön?

Hyvää ja Siunattua kesää kaikille - kaikkialla:

Kerttu Kopsala
346 Howard St.
Lunenburg, MA 01462

Arpajaisten voittajat

FITCHBURG - Raivaajan ja Finnish American Club of Saiman 85. Kesäjuhlien yhteydessä pidettyjen Raivaajan toimintaa tukevien arpajaisten voittajat ovat seuraavat henkilöt:

1. palkinto, kahden hengen edestakainen Suomi-matka liikemiesluokassa **Finnairin** siivalkoisilla siivillä: **Toivo White**, Sidney, NY.

2. palkinto, Hanslin Travel Servicen lahjoittama \$100: **Helen Peltokangas**, New Ipswich, NH.

3. palkinto, Workers' Credit Unionin lahjoittamat litalan lasilautaset: **Ritva Konola**, Sterling, MA.

4. palkinto, Einari Marvian toimittama kirja "Song of Finland": **Irja Oja**, Brooklyn, CT.

5. palkinto, Raivaajan vuosikerta: **Jeannette M. Berard**, Fitchburg, MA.

6. palkinto, Richard Impolan kääntämä Kalle Päättalon kirja

"Our Daily Bread": **Moraima Ovington**, Ormond Beach, FL.

7. palkinto, John I. Kolehmainen kirjoittama ja lahjoittama kirja "The Voice of America Calling Finland": **Irja I. Jackson**, Glen Burnie, MD.

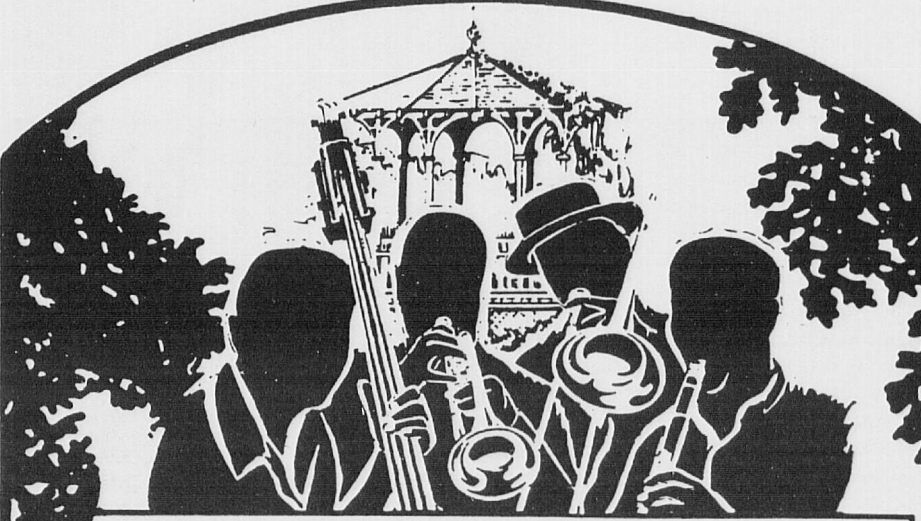
8. palkinto, John O. Virtasen kirjoittama ja lahjoittama kirja "Molotov Cocktail": **Helen Peltokangas**, New Ipswich, NH.

9. palkinto, Hannu Mäkipuron lahjoittama kasettinsa: **Aila Wartell**, Atlanta, GA.

10. palkinto, John O. Virtasen lahjoittama Antero Pae- vuoren ja Rolf Haikkolan toimittama kirja Lasse Virenistä: **Fred Annala**, Keene, NH.

11. palkinto, FinnFest USA:n lahjoittama kirjanen "Directory of Finnish Organizations": **Sylvia Wiltshire**, Springfield, VT.

Kiitämme kaikkia palkintojen lahjoittajia ja osanottajia ja onnittelemme voittajia!

In Touch with You
CONCERTS
On the Upper Common - Fitchburg, MA
WEDNESDAYS - 6:30 P.M. TO 8:00 P.M.

July 10 Joint Venture Orchestra
July 17 Frank Mangan - Irish Song & Music
July 24 Chair City Pipers - Barbershop Chorale
July 31 Ragtime Rowdies - banjo music
Aug. 7 Ron Harry - well-known organist
Aug. 14 U.S. Army Band (Rain Location: The Senior Citizen Center - 14 Wallace Ave., Fitchburg, MA)

Sponsored By:
Fitchburg Park Department • Mass. Arts Lottery Council
Workers' Credit Union

Suomen uutisia

Kankkunen kakkosena MM-rallissa

Espanjan Carlos Sainz lisäsi johtoaan ralliautoilun MM-sarjassa voittaessaan Uuden-Seelannin rallin. Sainz ja hänen kartanlukijansa Luis Moya olivat 1.15 minuuttia nopeampia kuin suomalaiset takaa-ajajansa Juha Kankkunen ja Juha Piironen.

Kolmanneksi ajoi ranskalaispari Didier Auriol - Bernard Occelli ja neljänneksi Suomen Markku Alén ja Ilkka Kivimäki. Sainz johtaa nyt MM-sarjaa seitsemän osakilpailun jälkeen 95 pisteellään. Kankkunen on jäänyt 22 ja Auriol 41 pistettä. Alénilla pisteitä on 30 ja hän on viidentenä Italian Miki Biasionin jälkeen.

Nestleä ajetaan boikottiin

Suomen kuluttajaliitto kehottaa suomalaisia boikotoimaan äidinmaidonvastikkeita kehitysmaissa markkinoivan monikansallisen Nestlen tuotteita. Kuluttajaliiton mukaan Nestlen ja muiden vastaavien yritysten markkinoinnin takia kuolee noin yksi miljoona kehitysmaiden lasta vuodessa. Noin kymmenen miljoonan lapsen arvellaan lisäksi kärsivän aliravitsemuksesta ja ripulista.

Kuluttajaliiton mukaan vahingollinen äidinmaidonvastikkeiden markkinointi saadaan loppumaan vain laajalla boikotilla. Kuluttajaliitto ryhtyi kampanjoimaan Nestleä vastaan vuosi sitten.

Monikansalliset yritykset jatkavat sairaaloihin ja synnytyslaitoksiin mm. ilmaisia vastikepulloja.

Savonlinna avasi oopperakautensa

Savonlinnan oopperajuhlat avasi kautensa kesä- ja heinäkuun vaihteessa. Olavinlinnassa lauletaan tänä vuonna oopperaa italiaksi, suomeksi ja tshekiksi. Oopperajuhlien omatuottoinen uutuus on Smetanan "Myyty morsian", ja se lauletaan suomeksi.

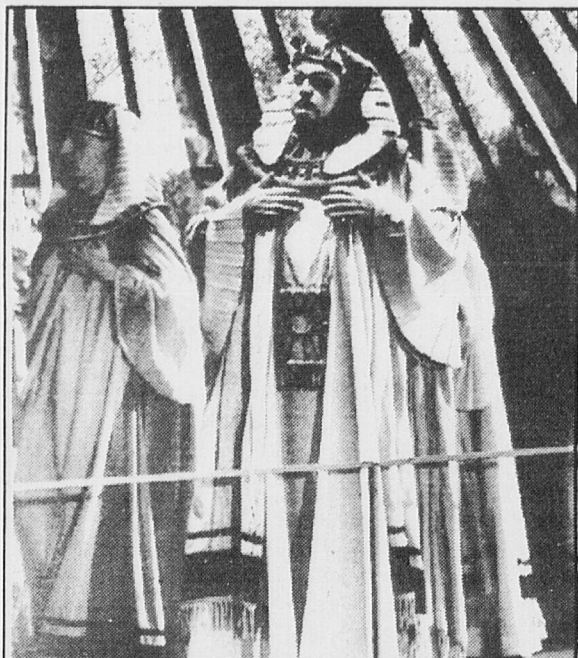
Entisestä ohjelmistosta jatkavat Verdin "Aida" ja Prokofjevin baletti "Romeo ja Julia", jonka koreografi on unkarilainen Laszlo Seregi. Aida on ollut oopperajuhlien ohjelmassa jo pitkään, Romeo ja Julia oli viime kesän uutuus.

Savonlinnan oopperajuhla kestää kuukauden, ja viimeiseksi viikoksi se saa jälleen vieraakseen ulkomaisen oopperatalon, joka tällä kertaa on Prahan ooppera Tšhekkoslovakiasta. Prahalaiset esittävät Mozartin "Don Giovannin"

ja Dvorakin "Rusalkan". Aida ja Don Giovanni lauletaan italiaksi, Rusalka tshekiksi.

Puccinin Turandot kuullaan Olavinlinnassa konserttiversiolla. Sen esittää Tanskan radion orkesteri ylikapellimestarinsa Leif Segerstamin johdolla. Mukana on myös Tanskan radion kuoro ja solistina mm. maailmankuulu sopraano Eva Marton, joka laulaa nimiosan.

Kaikkiaan Savonlinnan oopperajuhlilla on ohjelmassa puolensataa tapahtumaa, ja niitä on Olavinlinnan lisäksi myös muissa Savonlinnan konserttitiloissa ja myös kaupungin ulkopuolella. Ohjelmassa on tänä kesänä jälleen Timo Mustakallio -laulukilpailu, joka nykyisin pidetään joka toinen vuosi. Oopperajuhlat päättyvät tänä kesänä 28. heinäkuuta.

Entisestä ohjelmistosta Savonlinnassa jatkaa mm. Verdin Aida. Kuvassa Ramfis, Matti Salminen.

Suomen uutisia

Teollisuus kannattaa paremmin Suomessa

Suomalaisyriyten toiminta on selvästi kannattavampaa Suomessa kuin ulkomailla. Näin todetaan tuoreessa Suomen Pankin selvityksessä, jossa tarkastellaan suomalaisyriyten ulkomaisia sijoituksia 1980-luvulla.

Kansainvälistymisestä on selvityksen mukaan ollut yrityksille kuitenkin selvää hyötyä. Ulkomaisia sijoituksia harrastaneet yritykset ovat menestyneet keskimäärin muita yrityksiä paremmin. Ulkomailla toimiva teollisuus ei yltänyt keskimäärin samaan kannattavuuteen kuin vastaava teollisuus kotimaassa. Omalle pääomalle kertyi vain yhtenä vuonna (1986) ulkomailla enemmän tuottoa kuin kotimaassa. Oman pääoman tuotolla mitattuna näyttää siltä, että 1980-luvun loppua kohti kannattavuusero kasvoi edelleen.

Suomen teollisuuden ulkomaantoiminnasta muodostuu selvityksen perusteella vallitsevaa käsitystä myönteisempi kuva. Kannattavuus koheni selvästi 1980-luvun kuluessa. Vaikka ulkomailla näytetty voitto ei keskimäärin yltänyt samalle tasolle kuin kotimaassa, kannattivat kansainvälistyneet yhtiöt paremmin kuin kotimainen teollisuus keskimäärin.

Eri toimialoista on ulkomailla menestynyt parhaiten metalliteollisuus, mutta myös kemianteollisuuden keskimääräinen kannattavuus oli kohtalainen.

Suuret sijoittajat ovat menestyneet muita paremmin. Suomalaisyriyten ulkomaiset sijoitukset ovat varsin keskittyneitä, sillä 15 suurinta sijoittajaa kattaa noin 80 prosenttia kaikista suomalaisyriyten sijoituksista ulkomailla.

Helsingin kadut ovat katusoittajien mieleen

Katusoitto on yleistynyt viime vuosina Helsingin kaduilla ja toreilla. Katusoittaja tarvitsee kuitenkin Helsingissä soittamiseensa poliisilta luvan, jonka saamisessa ei kuitenkaan yleensä ole ongelmia.

Kaupunki on ennalta varannut tietyt paikat katusoittajia varten. Tänä vuonna näitä valmiiksi "luvallisia" soittopaikkoja on 28; suosituimmat keskittyvät Vanhan yliopilastalon ja Kauppatorin välittömään ympäristöön.

Ulkomailla tulleet muusikot kuvaavat Helsinkiä varsinai-

seksi katusoittajan taivaaksi: ihmiset ovat ystävällisiä, juopotkin ovat rehellisiä ja rahaa ansaitsee helposti.

"Oslossa sain soittaa 7-8 tuntia ansaitakseni saman, minkä täällä saa tunnissa - noin 160 markkaa", amerikkalainen Dan Levinson kertoo.

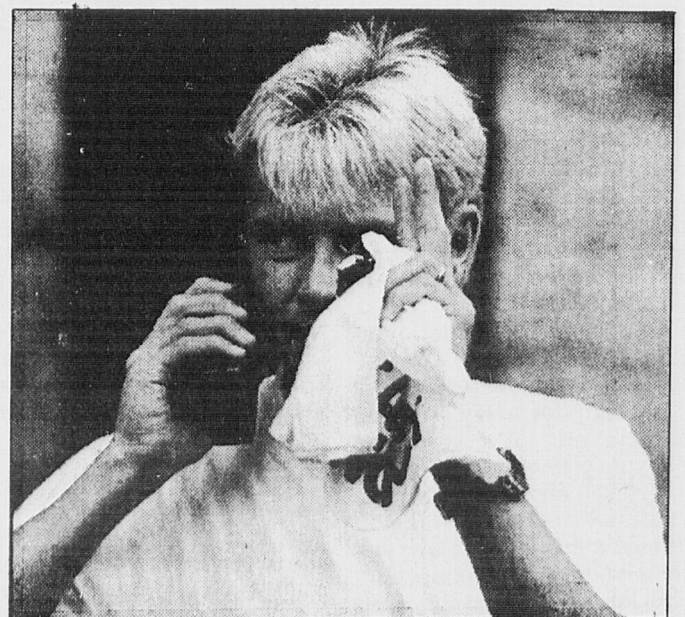
Moni katusoittaja on ammattimuusikko. City-käytävissä pianoa soittava australialainen Bruce Heckinger kertoi kuitenkin pelkäävänsä Sibelius-Akatemian opiskelijoita. "Olen kyllä hyvä, mutta itseopinut", hän totei.

Matti Nykänen taas huippukunnossa

Matti Nykänen osoitti Puijon kansainvälisessä muovimäkikisassa, että luonnehdinnat hänestä entisenä mäkihyppääjänä ovat ennenaikaisia ja vahvasti liioiteltuja. Nykänen ponnisti molemmilla kierroksilla pisimmän hypyn, ja lennoissa oli tyyliä entisten huippuvuosien malliin. Toiseksi tullut kesän muovimäkikisasta Raimo Ylipulli jäi lähes 24 pistettä yhteistuloksissa.

Nykäsen kesäharjoittelu on sujunut Matti Pullin ohjeiden mukaan odotetusti ja ilman häiriöitä. Viime kesänä harjoittelua sotkivat rakennustouhut.

Nyt on miehellä myös vankka halu näyttää päättäjille, että Matti Nykänen on huippumäenlaskija, eikä valmennusmäärärahoja olisi kannattanut peukaloida ennenaikaisesti.

Matti Nykäsellä on nyt kova halu näyttää epäilijöille, ettei hän ole entinen huippumäenlaskija.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittääkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$23.00, 6kk \$15.00, 3kk \$11.00
Ulkomailla: 12kk \$28.00, 6kk \$20.00

Raivaaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Suomen uutisia

Teollisuuden
tingittävä
pakkauksista

Eri puolilla Eurooppaa ollaan luomassa tiukkoja säästöjä, joilla teollisuudelle ja kaupalle säilytetään vastuu pakkauksen vähentämisestä. Uudet määräykset pakottavat myös Suomen elintarvike- ja pakkausteollisuuden siirtymään ympäristöä vähemmän rasittavaan pakkaamiseen. Suomen kaatopaikoille ke-

rääntyy vuosittain noin 300,000 tonnia pakkausjätettä. Monet pakkausmateriaalit syövät runsaasti luonnonvaroja ja ovat hitaasti hajoavia. Teollisuuden ja kaupan valinnoissa hinta sekä varastoinnin ja kuljetuksen helppous ovat määränneet tuotesuunnittelua. Monet Euroopan maat ovat siirtämässä vastuuta jätteiden

kierrätyksestä ja hävittämisestä kaupalle ja teollisuudelle. Elintarvikkeita Eurooppaan vievä suomalainen teollisuus on nyt pakotettu uudentamiseen tuotekehittelyyn.

Saksalaiset
edelläkävijöitä

Saksassa astuu vuoden 1993 alusta voimaan laki, joka velvoittaa kaupat vastaanottamaan kaikki käytetyt pakkaukset. Myös suomalaisten viejiä on sopeuduttava Saksan uuteen järjestelmään. EY:ssä on suunnitteilla lisää määräyksiä, jotka nekin ulottavat vaikutuksensa Suomen elintarvike- ja pakkausteollisuuteen.

Parhaillaan uudistettavaan jätehuoltolakiin tullaan sisällyttämään mahdollisuus säännöksiin, joilla pakkausjätteen määrää saadaan vähennettyä Suomessakin. Muun Euroopan mallin mukaisesti tuottajan ja kaupan vastuu tulee Suomessakin kasvamaan.

Mehutölkkiä alumiinivuorauksille ja jugurttipurkkien kansille etsitään parhaillaan uusia vaihtoehtoja. Myös hankalasti hävitettävästä PVC-muovista pyritään eroon.

Minna Canthin
talo halutaan
suojella

Kuopiossa sijaitsevaa kirjailija Minna Canthin entistä koti- ja liikealaa esitetään osin suojeltavaksi. Kuopion kaupungin teknisen lautakunnan mukaan kaavoitusmääräyksiä tulisi suojella Minna Canthin kirjailijakoti eli rakennuskokonaisuuden Kuninkaankadun puoleinen osa.

Kirjailijan isän pitämän lankakaupan kohdalle vuosina 1939 ja 1947 nousseilla rakennusosilla on teknisen lautakunnan mukaan lähinnä symboliarvoa Kanttilan rakennusryhmän osina.

Tontin omistava rakennushallitus saa lautakunnan mukaan päättää, säilytetäänkö rakennukset vai rakennetaan ko niiden tilalle uudet samankorkuiset ja -kokoiset tilat.

Kirjaston
valtionavun
supistusta
vastustetaan

Yli 250,000 kirjaston käyttäjää on allekirjoittanut vetoomuksen, jolla vastustetaan sitä, että kirjastojen valtionapu pienennetään 40 prosenttia. Nimet on koottu kahdessa viikossa ja lista luovutetaan opetusministeri Riitta Uuskaiselle.

Suomen uutisia

Helsinkiin suunniteltu
kelluvia asuintaloja

Rantojen täyttäminen ei ole ainoa keino vallata merestä uutta rakentamisalaa. Helsingin kaupungin tilaaman selvityksen mukaan lukuisat syväpaalutusmenetelmät ja kelluvat ponttoonit ovat kelpo vaihtoehtoja perinteiselle rantarakentamiselle.

Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen Arkkitalot-selvityksessä on etsitty uusia rakennusten perustamiskeinoja pehmeille maille ja veden päälle, jolloin vajaakäyttöisiä rantalueita ja uusia vesialueita saataisiin rakentamiskohteiksi.

Helsingissä rantojen rakentaminen asumiskäyttöön on kovaa vauhtia toteutumassa. Mahdollisuuksia on paljon, jos löytyy uskallusta kokeilla uut-

ta. Arkkitalot-selvitys heittää lisää vettä rohkeimpien virkamiesten ideamyllyyn. Vaikka tehty selvitys vielä ruokkiikin lähinnä ideointia, tekniset edellytykset rakentaa veden päälle kasvavat toki päivä päivältä.

Telakkateollisuudella on kokemusta ruotsinlaivojen kaltaisten hotellilauttojen ja öljynporauslauttojen rakentamisesta. Miksi yhtäläillä ei voisi rakentaa teräsrunkoisia asuintaloja; asuntolaivoja? Jos ruotsinlaivoja ei lasketa mukaan, esimerkkejä kelluvien asuinrakennusten rakentamisesta ei vielä Suomesta löydy, mutta muualta kylläkin.

Esimerkiksi Ranskan Rivieralle rakennettiin jo 60-luvulla keinokeinoisia saaria ja näille kerrostaloja ja rantakatuja.

Suomalainen tennis
potee myös lamaa

Veli Paloheimo, Aki Rahunen ja varauksin Olli Rahnasto ovat Suomen ainoat täysveriset miesten sarjan tennisammattilaiset.

Paloheimo on vakiinnuttanut asemansa tennisaatelin vanavedessä. 23-vuotias tamperealainen on tällä hetkellä maailmanlistalla sijaluvulla 60.

Paloheimo koki Wimbledonissa karvaan oppitunnin lajin takavuosien megatähdeltä Jimmy Connors piti alakierteisillä ja tarkoilla sivalluksillaan Paloheimoa oppipoikanaan kolme erää.

Paloheimon adjutantti Aki Rahunen löytyy sijaluvulta 139. Rahunen sai ammattilaisuralleen mainion lähtälaukauksen. Tällä hetkellä 19-vuotias tekniikkatuturi potee synnyinmaansa tapaan lamaa.

Monacossa asuva Rahunen kaipaa ainakin kolme asiaa: valmentajaa, voimaa ja voittoja pönkittääkseen itsetuntoaan.

Kolmantena suomalaismiehenä kansainvälisiä areenoita koluaa Olli Rahnasto. 25-vuotias hyryläinen kapusi muutama vuosi sitten 100 parhaan joukkoon. Rahapula kaatoi yhteistyön valmentaja Chris Lindoffin kanssa ja Rahnastolla alkoi alamäki.

Muilla suomalaisilla on toivottoman pitkän tuntuinen matka kansainvälisiin rahakioskeihin. Uusia lupaavia pelaajia ei ole noussut karkikaartiin. Paloheimon ja Rahusen jälkeen joudutaan odottamaan ainakin muutama vuosi, ennen kuin ATP-tason suomalaisia löytyy.

Tellervo Koivistolle
ortodoksien
kunniamerkki

Rouva Tellervo Koivistolle on luovutettu Suomen ortodoksisen kirkkokunnan Pyhän Karitsan ritarikunnan korkein kunniamerkki, suurristi

Samassa Kuopiossa pidetyssä tilaisuudessa maaherra Pirkko Työläjärvi sai Pyhän Karitsan ritarikunnan I luokan komentajamerkin. Kunniamerkit luovutti arkkipiispa Johannes Valamosäätiön vuosikokouksessa.

Rouva Tellervo Koivisto on Valamo-säätiön valtuuskunnan jäsen.

Vuosikokouksessa säätiö Laatokan Valamon jälleenra- luovutti Valamon luostarille kentämisessä. 100,000 markkaa ikonien Yhteistyöneuvottelukon- konservointiin ja Valamon taan kuuluu kuusi Venäjän kansanopistolle 100,000 ortodoksisen kirkon ja neljä markkaa kansanopiston toi- Valamo-säätiön niemeämää minnan tukemiseen. edustajaa. Neuvottelukunnan

Valamo-säätiö aloitti viime puheenjohtajana on patriark- vuonna Pelastakkaamme iko- ka Aleksis ja varapuheenjoht- nit -keräyksen. Säätiö sai tajana maaherra Pirkko Työlä- Katri ja Harri Willamon lahjoit- läjärvi. Rouva Tellervo Koivisto on kuuluu 110 ikonia. Ajallisesti säätiön valtuuskunnan jäsen ikonit sijoittuvat enimmäk- ja maaherra Työläjärvi val- seen 1700-luvun lopun ja Ve- tuuskunnan puheenjohtaja. näjän vallankumouksen väli- Vuonna 1988 perustetun Va- le. lamo-säätiön tarkoituksena on tukea ja edistää Valamon luostarissa, sen vaikutuspiiris- sä tai aloitteesta harjoitetta- tosen museossa Turussa. vaa ortodoksista elämäntat- Valamo-säätiö on mukana somusta tukevaa toimintaa.

FINNEXPRESS

ABSOLUTELY & POSITIVELY

LOWEST AIRFARES

WHEN YOU FLY

FINNAIR TO FINLAND

Scandinavian Bonus Pass
Included Free with Tickets!

ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD

FOR INFORMATION AND RESERVATION CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017

Telephones:

212-832-8989 or 800-677-6454

FAX 212-688-4495

Maailman tapahtumia

Tshernobyl ei ainoa säteilyonnettomuus?

Neuvostoliitossa on ennen Tshernobyliä tapahtunut kolme hyvin suurta säteilyonnettomuutta, kertoo Neuvostoliiton korkeimman neuvoston ydinvoimatalouden ja ydinekologian alakomitean puheenjohtaja **Aleksandr Penjadin**.

Nezavisimaja Gazeta -lehdelle antamassaan haastattelussa Penjadin sanoo, että tuotantoyhtymä Majaissa Tsheljabskin hallintoalueella puolustusvoimat päästivät vuodesta 1949 lähtien ydinjätteitä pieneen Tetshjokeen ja altistivat säteilylle lähes 140,000 ihmistä.

Joen rannalla sijaitsevilla asutuskeskuksissa on rekisteröity lähes tuhat säteilysaurelmapausta, paljon enemmän kuin Tshernobyliä.

Vuonna 1957 samassa Majakissa räjähti säiliö, joka sisälsi radiokatiivista ainetta. Silloinen 20 miljoonan curien radioaktiivinen päästö on täysin verrattavissa Tshernobylin 50 miljoonan curien päästöön. Lisäksi radioaktiivinen pilvi levitti kaksi miljoonaa curieta pitkin Sverdlovskin ja Tjumenin hallintoalueita.

Majakin lähellä sijaitseva Karatshajärvi on jatkuvasti vaarallisen radioaktiivinen; se sisältää 120 miljoonaa curieta.

Kurdit hylkäsivät esityksen autonomiasta

Kurdeja edustavat puolueet ovat hylänneet Irakin hallituksen esityksen itsenäistämiseksi Pohjois-Irakin kurdialueille.

Kurdijohtajien mukaan esitys ei kata riittävän suurta aluetta ja siihen sisältyy myös muita ehtoja, joita he eivät voi hyväksyä.

Massoud Barzani, joka johtaa kahdeksan kurdipuolueen muodostamaa yhteisrintamaa, sanoi palaavansa Bagdadiin jatkamaan neuvotteluja.

Kypros aikoo ostaa vettä

Kuivuuden käristämä Kypros ryhtyy ostamaan vettä ulkomailta. Tarkoitus on kuljettaa sitä säiliölaivoilla Kreikasta, Kreetan saarelta. Asia on sovittu ministeritasolla, mutta kumpikaan hallitus ei ole paljastanut, mitä Kypros vedestä maksaa - tai maksaako mitään.

Chirac yllytti rasismiin

Ranskan konservatiivien johtaja **Jacques Chirac** syytti rasismikeskustelun uuteen liekkiin hyökkäämällä avoimesti arabi- ja afrikkalaisiin vastustajia vastaan. Chirac viittasi puheissaan siirtolaisten aiheuttamaan "meluun ja haajuun".

Orleansissa puhunut oikeistojohtaja sanoi, että Ranskassa on "yliannos" siirtolaisia. Chiracin puheen uskotaan merkitsevän sitä, että konservatiivit ovat valmiita äärioikeistolaisiin kannanottoihin kalastaakseen ääniä.

Sosialistipääministeri **Edith Cresson** oli kauhuissaan Chiracin sanoista. "Herra Chirac on mennyt liian pitkälle", hän sanoi. Cressonin mukaan Chirac kuulosti aivan äärioikeistolaisen kansallisen rintaman johtajalta **Jean-Marie Le Peniltä**, joka vaatii arabien ja afrikkalaisten lähettämistä takaisin kotimaihinsa.

EY-liikenteellä omat pulmansa

Euroopan Yhteisöllä on vielä liikenteenkin piirissä ratkaistavana monia pulmakysymyksiä, ennen kuin yhtenäiseen liikennepolitiikkaan päästään. Tavaraliikenne maanteillä alkaa hahmottua, joskin silläkin suunnalla on esteitä lähinnä Sveitsissä ja Itävallassa. Kummattaan maat eivät halua teilleen suuria rekkoja. Jo jäseneksi pyrkivä Itävalta joutuu tiukkoihin neuvotteluihin, jos se aikoo päästä EY:n jäseneksi.

Tavaraliikenteen edessä on ennen yhtenäistä Eurooppaa palvelusten vapauttaminen, säännösten harmonisointi ja verotuksen yhtenäistämisen eri maissa. Tämä koskee ainoastaan maanteitse tapahtuvaa tavaraliikennettä, sillä niin vesi- kuin rautatieliikenteessä ollaan vasta ottamassa ensiaskeleita ja lentoliikenteessäkin on vasta otettu erillissopimuksin askeleita kohti tariffien vapauttamista.

Vargas Llosa luopuu puoluejohtajuudesta

Perun keskustaoikeistolaisen vapausliike-puolueen puheenjohtaja **Mario Vargas Llosa** luopuu tehtävistään puoluejohdossa, kertoi puolueen edustaja. Edustajan mukaan Vargas Llosa matkustaa vuodeksi Saksaan ja toiseksi Yhdysvaltoihin. Hän palaa takaisin Peruun 1993 jatkamaan puoluejohtajuutta.

Myös kirjailijana tunnettu Vargas Llosa on ilmoittanut puolueelle, ettei hän enää ole käytettävissä puheenjohtajaehtokkaana puoluekokouksessa elokuussa.

Vargas Llosa oli ehdokkaana myös viime kesäkuussa järjestetyissä presidentinvaaleissa, mutta hän hävisi vaalien toisella kierroksella **Alberto Fujimorille**.

TIKKURILAN... jatkoa sivulta 11.

Tytöistä vain yksi ei ollut käynyt Yhdysvalloissa aiemmin. Osa oli ollut Seattlen FinnFestissä vieraillessa voimisteluryhmässä mukana, osa oli puolestaan ollut aiemmin maassa vaihto-oppilana.

Minna Viitanen.

Minna Viitanen, yksi ryhmän työstä, totesi Saiman Puiston viimeisen esityksen jälkeen, että "paljon on koettu ja nähty". Hän kuvasi Catsmusikaalia kaikkein mieleen-

painuvimmaksi kokemukseksi matkan aikana. Massachusettsin ihmiset ovat hänen mielestään newyorkilaisia sydämellisempiä, sellaisen vaihtelun hän oli kummastakin alueesta saanut.

- Meillä oli kyllä tosi mukavat perheet, kaikilla oli kotoisa olo, kiteytti Minna tyttöjen ajatukset yhteen.

- Mutta New Yorkissa en kyllä asuisi, se pakollinen käynti on nyt tehty, hän tokaisi jämäkästi nuoren naisen päättävyydellä.

Kotiinviemiseksi tytöt ostivat ainakin vaatteita. Aika oli kulunut kuulemma kumman nopeasti New Yorkin vaatekauppojen hyllyjä tutkiellesa. Farkkukaupoissa oli ainakin kierrelty niin, että tytöt kyseivät ryhmänjohtajalta ja ohjaajalta, josko he pystyisivät viemään osan heidän tavaroistaan laukuissaan.

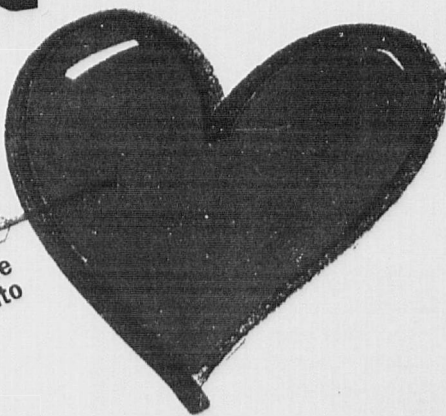
Vielä ainakin kertaalleen tytöt esittävät Amerikan vierailun ohjelmansa. Se tapahtuu syksyllä Tikkurilan Naisvoimistelijoiden omissa juhlissa.

Ennen esiintymistään tytöt odottelivat takahuoneen käytävillä hieman jännittyneinä omaa vuoroaan.

The right flight to Helsinki

New York
Chicago
Los Angeles
Seattle
Toronto

Helsinki

COPENHAGEN AIRPORT

Fly SAS from North America to Helsinki and enjoy a convenient transfer via Stockholm or Copenhagen Airport. Both are welcome retreats from the crowds of other European airports, offering travelers hassle-free connections. SAS has several daily flights to Helsinki that allow you to connect directly from your transatlantic flight, or linger and take advantage of wonderful tax free savings at Stockholm or Copenhagen Airport's shopping center. Mileage Plus and OnePass members earn mileage credit that may be redeemed later for free travel awards on SAS. For more information, contact your travel agent or SAS at 1-800/221-2350.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES